

An aerial photograph of a Dutch town, likely Loenen aan de Vecht, showing a dense cluster of buildings with red-tiled roofs and a prominent church with a tall spire. A canal runs through the town, with several boats docked along its banks. The surrounding area is lush with green trees and grass.

KAAders kerkadvies

Grote Kerk Loenen aan de Vecht

Toekomstvisie | januari 2018

Grote Kerk Loenen aan de Vecht

Toekomstvisie | januari 2018

Inhoudsopgave

Vooraf	7
1. Historie Loenen aan de Vecht	9
2. Historie Grote Kerk	15
3. Huidige situatie	33
4. SWOT-analyse	43
5. 'Marktconsultatie'	51
6. Ruimte voor liturgie en nieuwe functies	57
7. Loenen aan de Vecht en de Grote Kerk	63
8. Breder gebruik	75
9. Karakter voor de toekomst	81
10. Programma van Eisen	97
11. Modellen toekomstig gebruik	101
12. Glas in lood	115
13. Exploitatie	127
14. Concluderend	132
15. Aanbevelingen	136
Bronvermelding	137
Bijlage kostenraming (separaat)	

*Welkom
Zitplaatsen zijn vrij*

Vooraf

Voor u ligt de toekomstvisie voor de Grote Kerk van Loenen aan de Vecht. Deze visie is opgesteld in opdracht van de kerkenraad van de Hervormde Gemeente van Loenen aan de Vecht.

Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van deze visie behelst meerdere aspecten. Zo leeft er de wens om ook in de toekomst een actieve en levende gemeenschap te zijn, temidden van de lokale samenleving. Daarnaast leven er vragen rond de toekomst van het kerkgebouw: hoe past dat bij ons als gemeente? Een concrete materiële aanleiding vormde het ontvangen le-gaat ten behoeve van gebrandschilderd glas. De kerkenraad wilde graag een onderbouwde en geïntegreerde visie, waarin de ramen zijn opgenomen.

Opdracht

De opdracht aan KAAder kerkadvies luidde dan ook als volgt:

‘Hoe kunnen we deze schat (het kerkgebouw) bewaren en weer voor het dorp betekenis geven?’

Met als doel het opstellen van een breed gedragen toekomstvisie die leidt tot revitalisering.

Voor het opstellen van de visie hebben wij met verschillende mensen ‘van buiten’ gesproken. Ook hebben wij op een gemeenteavond en in de kerkenraad met elkaar van gedachten gewisseld. Specifieke input hebben we ontvangen van de predikant en het moderamen van de kerkenraad. Deze input vormde een belangrijke impuls voor de gewenste samenhang. Gedurende het opstellen van de visie hebben we samengewerkt met een werkgroep met betrokken mensen vanuit de kerk. Eenieder die heeft bijgedragen aan het eindresultaat: dank hiervoor!

Tot slot hebben we op specifieke onderdelen van het interieur gebruik gemaakt van het advies en de expertise van het Catharijne Convent.

Gerdien van der Graaff
Alwin Kaashoek

KAAder kerkadvies
Kampen | Rotterdam

januari 2018

Historie Loenen aan de Vecht

Historie Loenen aan de Vecht

Het gebied rondom Loenen aan de Vecht is een laag gelegen veengebied, gekenmerkt door sloten, strokenverkaveling en de kronkelende Vecht met daarlangse buitenplaatsen uit de Gouden Eeuw.

Strategische ligging langs de Vecht

Loenen werd in de middeleeuwen 'Lona' genoemd. De eerste vermelding van 'Lona' is te vinden op een schenkingacte uit 953 waarin koning Otto I gronden in Loenen aan de Vecht schenkt aan de St. Maartenskerk te Utrecht (hoofdkerk van het Bisdom). Voor de Utrechtse bisschoppen was Loenen een belangrijk steunpunt. Dat had te maken met de strategische ligging aan de Vecht. In de middeleeuwen was de Vecht voor Utrecht een belangrijke handelsroute tussen de Zuiderzee, van waaruit Noord-Europa bereikt kon worden, en de Rijn richting Duitsland.

Ontstaan van Loenen

Het gebied rond Loenen aan de Vecht aan de Vecht was een moerassig gebied dat vanaf de middeleeuwen werd ontgonnen. Om het gebied te ontwateren werden sloten naar de Vecht gegraven. Het laagveen dat zo ontstond, was droog genoeg om te worden gebruikt als weidegebied. Het dorp Loenen ontstond langs de Dorpsstraat die evenwijdig aan de kron-

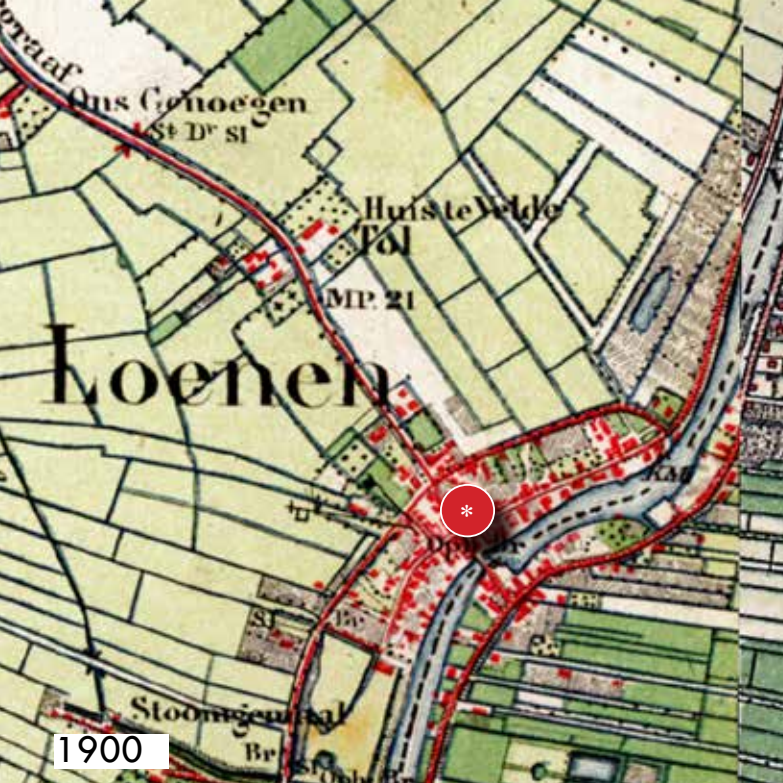
kelige Vecht loopt. Hier bevindt zich ook de Grote Kerk.

Gouden eeuw: buitenplaatsen langs de Vecht

In de Gouden Eeuw trokken rijke Amsterdamse kooplieden naar de Vechtstreek. Op zoek naar rust en buitenleven lieten ze langs de Vecht hun buitenplaatsen bouwen. Deze ontwikkeling duurde tot in de 18e eeuw en was in omvang uniek voor Europa. Hierna nam de welvaart af en aan het einde van de 19e eeuw raakten veel buitenplaatsen in verval. Pas vanaf de Tweede Wereldoorlog werd er, met name door overheden, gewerkt aan herstel van de buitenplaatsen en werden er zelfs nieuwe landgoederen ontwikkeld.

Recreatieoord

Het recreatietoerisme dat in de 17e eeuw opkwam is nog steeds een belangrijke karakteristiek van het gebied. Nog altijd heeft het Vechtgebied een grote aantrekkingskracht op stedelingen die rust en ruimte zoeken. Recreatiemogelijkheden zijn er in de omgeving volop: varen op de Loosdrechtse Plassen of de Vecht, cultuursnuiven door een tocht langs de buitenplaatsen of genieten van de hoogwaardige culinaire gelegenheden in het gebied.

Historie Grote Kerk

ſ Kerk en tooren te Leuten. 1613

ſ Kerk en tooren te Leuten.

Gebouwhistorie

De Grote Kerk is al sinds de vroege middeleeuwen sterk beeldbepalend voor Loenen aan de Vecht. Het kerkgebouw is een samenstel van delen die uit verschillende perioden afkomstig zijn en waarvan de oudste delen mogelijk uit de 12e eeuw stammen. De Grote kerk is in de afgelopen eeuwen van een kleine kapel uitgegroeid tot een driebeukige kruiskerk met een forse toren. De bouwgeschiedenis van het kerkgebouw is grofweg op te delen in vijf fasen.

1 Voor 1300: kleine kapel, het huidige koor

Het is onduidelijk wanneer de eerste kerk in Loenen is gebouwd. Bij opgravingen in 1945 zijn in het koor sporen van een oude kapel gevonden. Het koor is het oudste deel van de kerk. Begin 1300 vormde het koor de gehele kerk. Op het kerkdak stond een klein torentje.

2 1320: uitbreiding met middenschip, kruisbeuken en toren

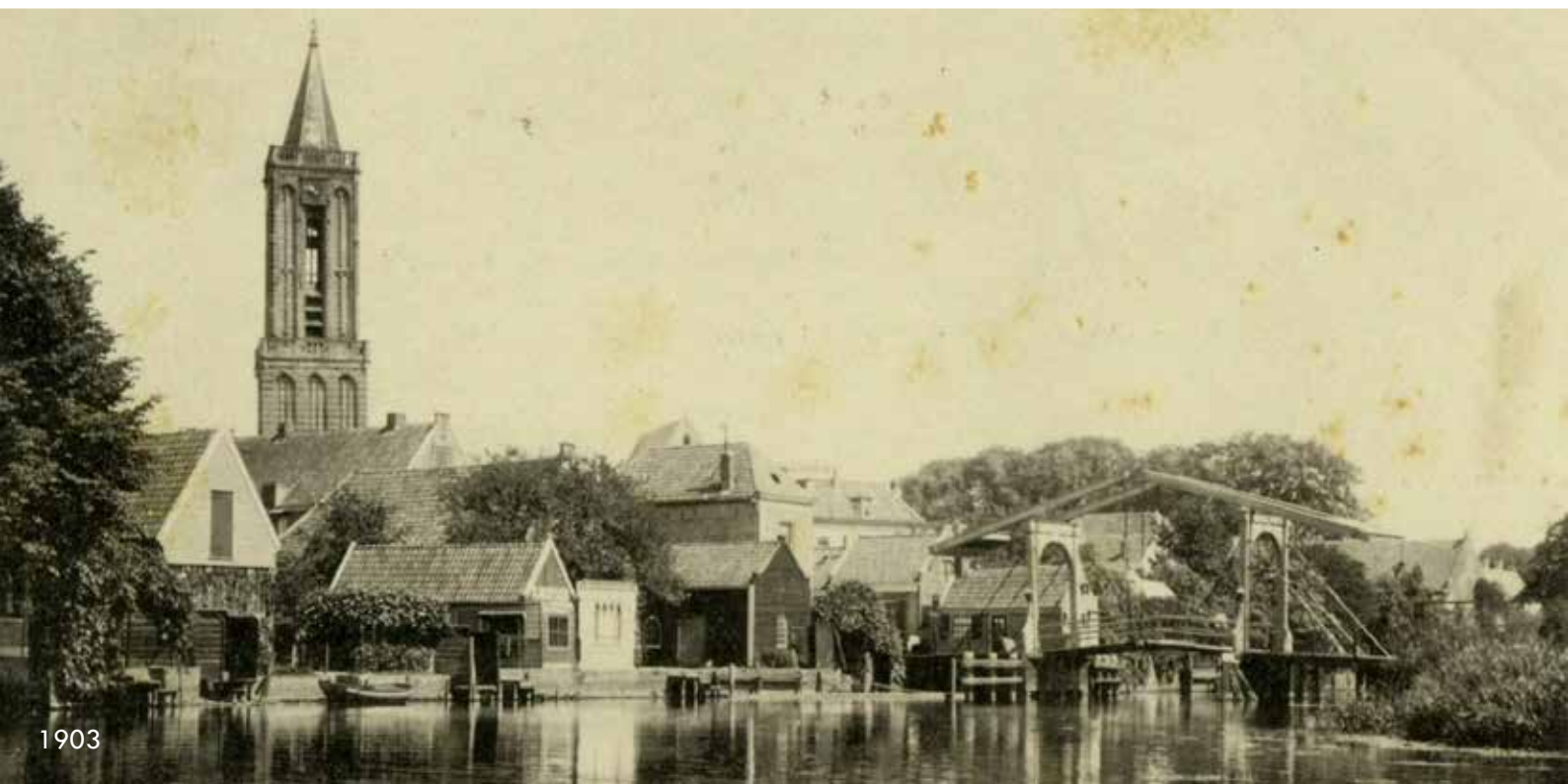
Loenen aan de Vecht was een rijke gemeente met veel bezittingen en inkomsten. Dat was te danken aan de welgestelde inwoners, waaronder de stichter van de kerk de Heer van Cronenburch. Daarnaast had de kerk een sterk regionale invloed, de kerkgangers kwamen uit het hele Amstelland en Waterland.

Om die reden werd besloten om een nieuwe kerk te bouwen met een hoge toren. De oude kapel werd behouden als koor van de nieuwe kerk. De nieuwe kerk bestond daarnaast uit een middenschip, kruisbeuken en toren, allen opgebouwd uit kloostermoppen.

Abraham Rademaker, 1670

1903

Gebouwhistorie

3 1464: bouw sacristie

In 1464 werd aan de noordzijde van het koor een sacristie aangebouwd.

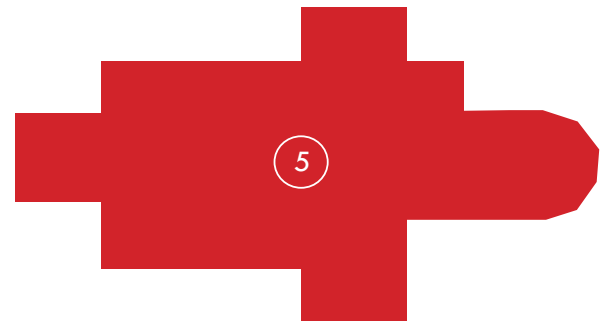
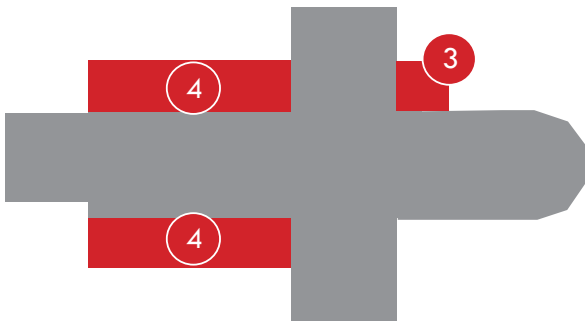
4 ca. 1500: zijbeuken toegevoegd en toren krijgt nieuw uiterlijk

In 1518 kreeg het kerkgebouw haar huidige verschijningsvorm als driebeukige kruiskerk. De kerk werd namelijk uitgebreid met zijbeuken. Hierbij werden de buitenmuren van het middenschip vervangen door rijen pilaren en werd het plafond en dak van de kerk vernieuwd. In dezelfde periode kreeg de toren een nieuw uiterlijk. Hiervoor diende de toren van de Domkerk in Utrecht, de bisschopskerk van het Nedersticht, als inspiratiebron. Ook bij andere kerktorens uit het Nedersticht uit dezelfde

periode is de invloed van de Domtoren te zien. De toren bleef tot het einde van de 18e eeuw eigendom van de kerk. Daarna werden kerktorens door de staat om militaire redenen onteigend. De torens werden als geschikte uitzichtpunten gezien. Nog altijd is de toren geen eigendom van de kerk maar van de gemeentelijke overheid.

5 1945: grondig herstel na brand

Op 11 juni 1945 brak een grote brand uit in de Grote kerk, vermoedelijk door onvoorzichtigheid bij het repareren van het dak. Het Parool berichtte dat hoewel het vuur krachtig werd bestreden 'niet kon worden voorkomen, dat vrijwel het geheele kerkgebouw en de consistoriekamer uitbranden. Verscheidene waardevolle voorwerpen, alsmede het archief

Na de brand

Wederopbouwplan

konden worden gered.' (bron: Het Parool, 'Kerk te Loenen uitgebrand', 14 juni 1945).

Architect F.B. Jantzen krijgt de opdracht een wederopbouwplan voor de kerk te maken. Voor de buitenschil diende de afbeelding van Abraham Rademaker uit 1670 als een belangrijke bron bij het herstel naar de staat van ca. 1518 (bron: Jaarboekje van het Oudheidkundig Genootschap Niftarlake, 1949). F.B. Jantzen was een zeer ervaren architect op gebied van de renovatie van kerken. Zo renoveerde hij o.a. de Westerkerk in Amsterdam en de Lutherse kerken in Leiden, Bussen en Bodegraven. Daarnaast ontwierp hij ook vele kerken in Amsterdam en omgeving, zoals de Jeruzalemkerk in Amsterdam en de Goede Herderkerk in IJmuiden.

Het wederopbouwplan bestond uit:

- Nieuw dak met eiken spantribconstructie;
- Nieuwe raamtracering (m.u.v. het koor);
- Torenportaal werd weer hoofdentree;
- De sacristie werd ingericht als consistorie;
- Bij graafwerkzaamheden in het koor (of het dwarschip?) kwam de oorspronkelijke vloer van rode plavuizen tevoorschijn;
- Herstel van de vloer van de kerk, alleen gawe grafzerken keren terug;
- Herstel van het oksaal met nieuw orgel.

Loenen a/d Vecht. Intérieur N. D. Herv. Kerk.

Historie interieur

In de historie van het interieur van de Grote Kerk zijn drie belangrijke momenten aan te wijzen: de Reformatie, de komst van het oksaal met orgel en preekstoel en het herstel na de brand in 1945.

1 1578: Reformatie

Tot de Reformatie in 1578 had de Grote Kerk in Loenen aan de Vecht een rijk interieur. Tijdens de Reformatie werden beelden, glas-in-lood ramen en altaren verwijderd uit het gebouw. De overgang naar de Protestante eredienst ging geleidelijk. Zo werd pas in 1591 voor het eerst het Heilig Avondmaal gevierd. In het huidige interieur zijn geen elementen meer te vinden van voor de Reformatie. Het gehele interieur dateert van na die tijd.

2 1787: oksaal, orgel, preekstoel, doophek

In 1787 kreeg de stadsbouwmeester van Amsterdam, Abraham van de Hart, opdracht voor het ontwerp van een scheidingswand tussen koor en schip. In het ontwerp waren tevens een orgel, preekstoel en doophek opgenomen. De

scheiding van koor en schip was niet nieuw, ook voor 1787 was er een scheidingsmuur tussen beide delen.

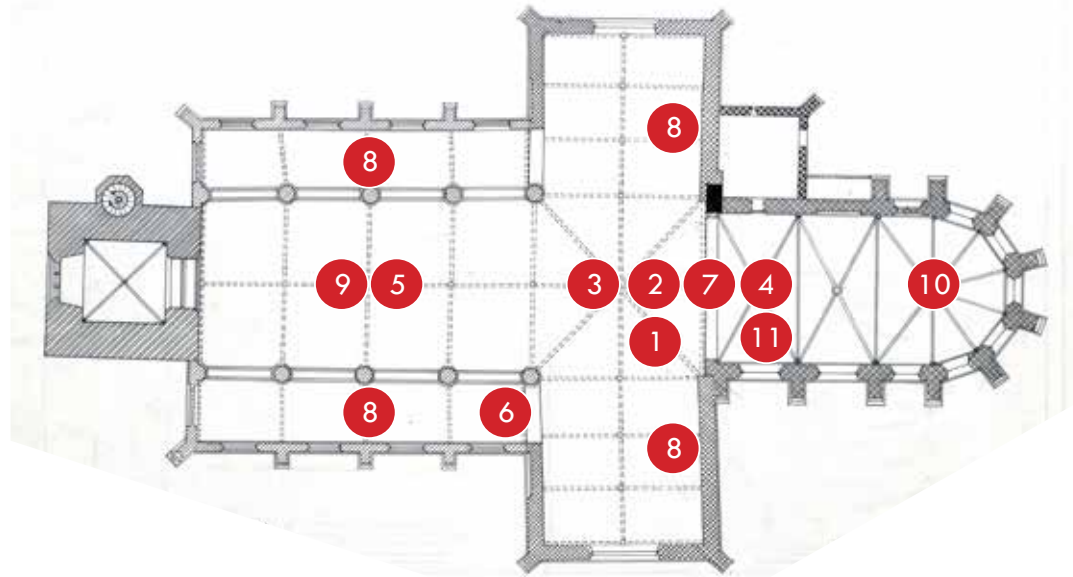
De orgelwand was een schenking van de inwoners, waaronder de beschermvrouwe van de kerk, Vrouwe van Cronenburg, die overigens zelf katholiek was. Als dank werd het orgel versierd met een schild met het monogram van de Vrouwe.

Op nevenstaande foto uit begin 1900 is te zien dat het interieur veel witter was. Zo waren de kolommen gestuct en de gewelven gewit.

3 na 1945: herstel in oude staat

Bij de brand in 1945 branden het middenschip en de kruisbeuken geheel uit. De meeste rouwborden en kroonluchters konden op tijd worden gered. Het orgel werd geheel verwoest en werd vervangen door een orgel van Flentrop. Het interieur werd zoveel mogelijk hersteld in de oude staat. Er werden twee veranderingen doorgevoerd: de kolommen en de gewelven bleven ongeverfd / ongestuuct.

(Wel moet opgemerkt worden dat op een foto net na de brand, zie pagina 16, de kolommen ook al ongestuct zijn. Er heeft waarschijnlijk voor 1945 ook een restauratie / herinrichting plaatsgevonden, blijkens oude interieurfoto's).

Interieurelementen

1. **Doopvont.** Tijdens de beeldenstorm werden alle beelden en altaren verwijderd, waaronder het doopvont. Het gotische, achthoekige doopvont is via omwegen weer in de kerk gekomen.
2. **Preekstoel** uit 1787 naar ontwerp van A. van de Hart. Het vooruitstekend orgel fungeert als klankbord voor de preekstoel
3. **Diakenkist** uit 1657
4. **Grafsteen familie van Aemstel.** Uit 1494 voor de Heer Antonis van Amstel, Heer van Cronenberg en Loenen, die in dit jaar werd bijgezet. Later werden ook zijn vrouw en zoon hier begraven. De familiewapens werden er tijdens de Franse Revolutie afgebeiteld.
5. **Grafstenen** uit de 17e en 18e eeuw. Bij het grondige herstel in 1945 ging de hele vloer van de kerk eruit en werden alleen de in goede staat verkerende zerken hergebruikt als plaveisel. Veel zerken hadden van oorsprong familiewapens.
6. **Schepenbank** uit 1657.
7. **Orgel van Flentrop uit 1958.** Het eerste orgel van Bätz werd in 1787 in gebruik genomen.
8. **Rouwborden** van de Heeren en Vrouwen van Cronenburg uit 17e en 18e eeuw. Oudste rouwbord uit 1648 (2e van links zuiderzijbeuk)
9. **Kroonluchters** uit de 17e eeuw
10. **Medaillons** op de sluitstenen van het gewelf stellen o.a. St. Ludger, Christus en Maria voor.
11. **Schilderij** in het koor uit 1577 met de vier evangelisten. In 1916 geschonken.

Kerkbanken

Historie

Kenmerkend voor de historie van een protestantse kerk is de **prominente aanwezigheid van de elite**. De herenbanken in de Grote Kerk zijn van waarde omdat ze dit verhaal - over standsverschillen - vertellen.

De historische banken zijn grotendeels verwoest door de brand van 1945. Een uitzondering vormt de schepenbank in de zuiderzijbeuk. De andere banken zijn een reconstructie, waarbij voor een klein deel oud materiaal van de oude herenbanken is gebruikt. Daarnaast staat in de kerk een aantal losse banken uit 1910-1920. De positionering van de banken is niet substantieel gewijzigd.

Waardering

De banken zijn **waardevol** omdat ze het verhaal over de elite en de standsverschillen vertellen. De invloed van de elite is in de Grote Kerk zeer sterk geweest. Dat is nu nog te zien aan de rouwborden, de wand met orgel en preekstoel, de grafstenen en de herenbanken. De waarde van de banken zit niet zozeer in het fysieke (vanwege reconstructie na 1945) maar als onderdelen die het verhaal vertellen

van de eeuwenlange verbondenheid met de elite. De nieuwe banken sluiten door een zorgvuldige vormgeving aan op de rest van het historische interieur. Daardoor vormt het hele interieur één ensemble.

In principe wordt gestreefd naar behoud; aanpassingen/ verplaatsingen zijn mogelijk, mits deze passen bij het karakter van de kerk.

Toekomstig gebruik

Behoud is het streven, waarbij aanpassingen/verplaatsingen mogelijk zijn mits ze passen bij het karakter van de kerk. Zo zouden de herenbanken meer opzichzelfstaand, los van de vaste capaciteit beschouwd kunnen worden, waardoor meer 'lucht' in de nu volle zijbeuken kan komen.

Ook de losse banken uit 1910-1920 kunnen wellicht worden ingezet om de bankenblokken minder massief te maken.

Er is voor dit deelonderzoek mede gebruik gemaakt van de inventarisatie van de kerk door en het advies van het Catharijne Convent.

Koor

Historie

In protestantse kerken verloor het koor na de Reformatie haar functie. Met het koor werd vervolgens verschillend omgegaan.

In Loenen aan de Vecht werd het koor afgescheiden van de kerkzaal en ingebruik genomen als **vergaderruimte voor de kerkenraad**. De kerk in Loenen vormde daarmee het voorbeeld van de omliggende kerken in Stichtse Vecht, zoals bijvoorbeeld Breukelen. Dit gebeurde aan het eind van de achttiende eeuw.

Het koor werd lange tijd gebruikt als grafkapel voor de familie van Amstel. De grote sluitsteen (op de onderliggende grafkelder) verwijst hier nog prominent naar. De rouwborsten hebben ook tijdelijk in het koor gehangen.

Waardering

De koorruimte is een **zeer fraaie, karaktervolle ruimte**. Waardevolle elementen zijn de medaillons met o.a. St. Ludger en Maria, één van de weinig overgebleven herinneringen aan de katholieke periode van het gebouw. Het karakter van de ruimte leent zich uitstekend voor bezinning en viering.

Er is voor dit deelonderzoek mede gebruik gemaakt van de inventarisatie van de kerk door het Catharijne Convent.

Toekomstig gebruik

Gezien het karakter van de ruimte leent het koor zich zeer goed als **vieringsruimte / gedenkkapel**. Het voortzetten van gebruik als **vergaderruimte** ligt in lijn met de traditie en kan daarom een keuze zijn die in het gebruik echter ongeschikt zou moeten zijn aan het religieuze karakter ervan.

Beeld: W. Kramer, RCE

Karakter van de Grote Kerk

exterieur

1 De toren als landmark

- de toren is beeldbepalend voor Loenen aan de Vecht
- de hoge toren geeft aan dat Loenen aan de Vecht, bij de bouw, een belangrijke plaats was in de omgeving
- de vormgeving van de toren laat de relatie met Dom in Utrecht (hoofdkerk in de Middeleeuwen) zien.

interieur

2 Gesamtkunstwerk

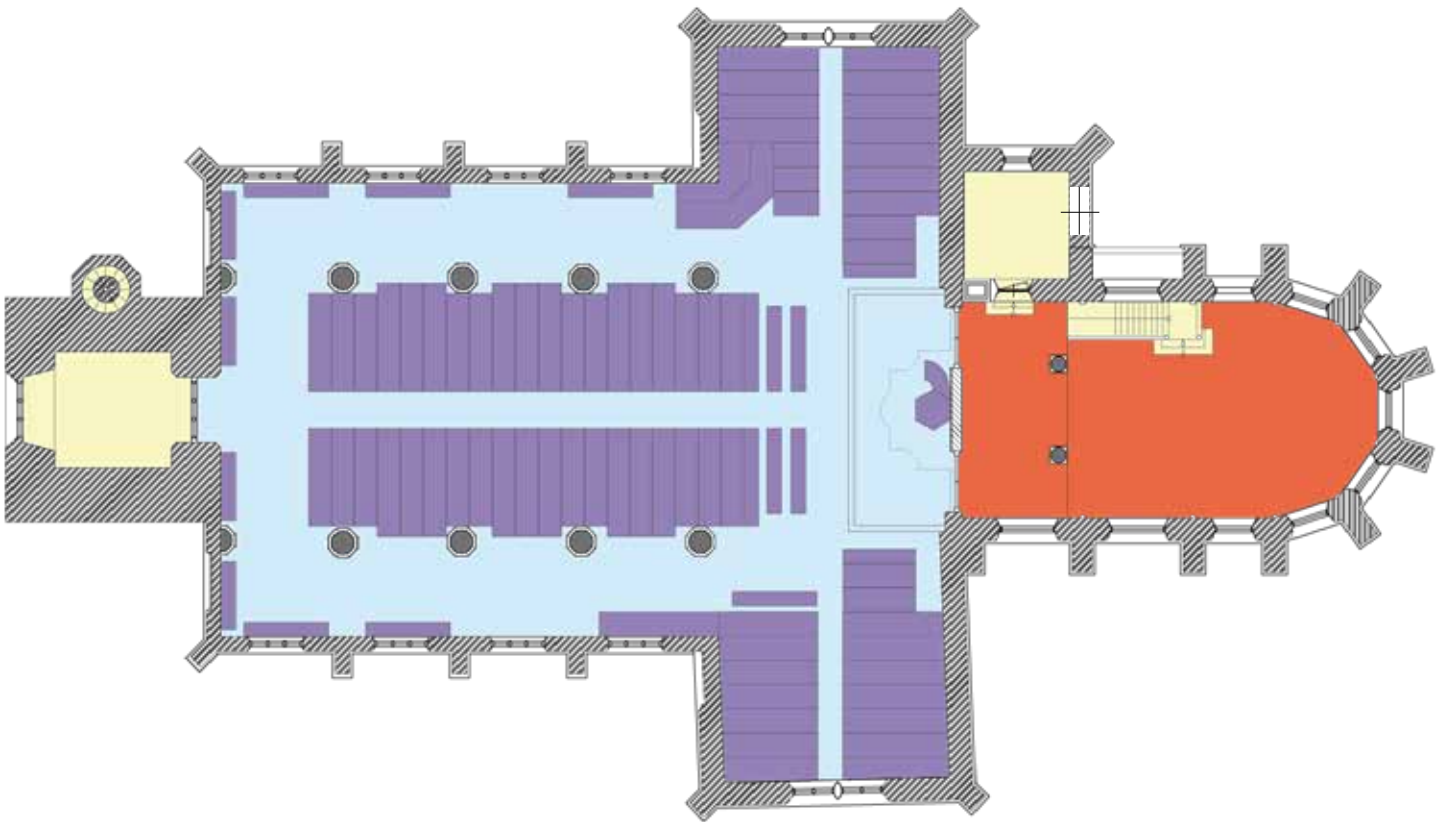
- Het is interieur is zeer rijk en verfijnd dankzij schenkingen van welgestelden en de familie van Aemstel
- eenheid van het interieur: er is een goede balans tussen de verschillende onderdelen, ondanks de brand
- de inrichting heeft heldere opzet met symmetrie
- de ruimte heeft een fijne maat: niet te groot, niet te klein.

gebruik

3 Doorgaande lijnen: eeuwenlang religieus gebruik

- Het gebouw is al eeuwenlang gebruik als kerk. Er zijn veel elementen die herinneren aan het vroegere gebruik (als katholieke kerk en als kerk met hiërarchie tussen kerkgangers): de afscheiding van het koor, Maria medaillon in koor, de herenbanken (vervangen na brand), grafkelder familie van Aemstel, grafstenen, rouwborden.

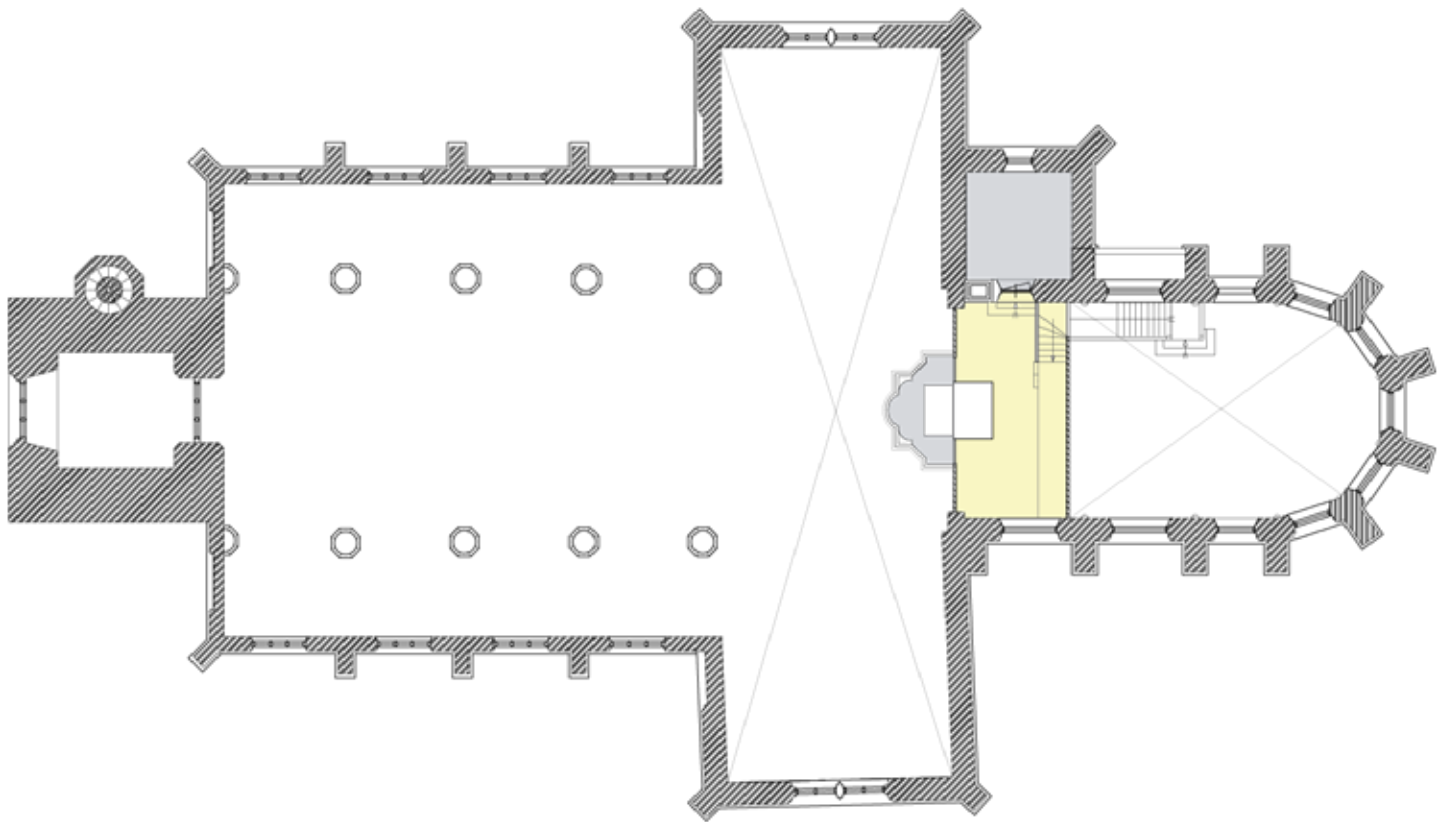
Huidige situatie

Begane grond

Legenda:

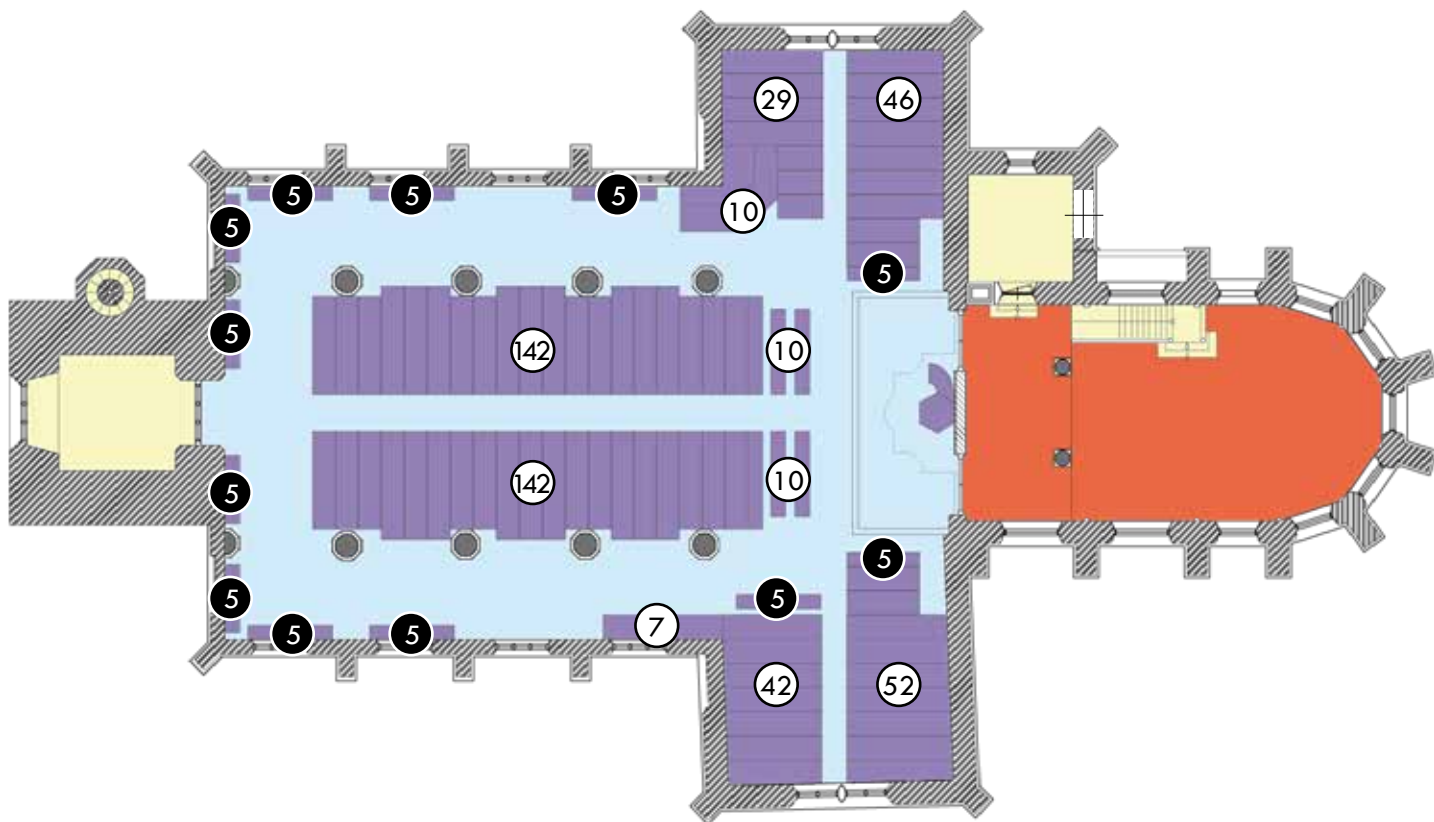
- liturgisch
- liturgische inrichting
- verblijf
- ondersteunend
- verkeer

Verdieping

Legenda:

- liturgisch
- liturgische inrichting
- verblijf
- ondersteunend
- verkeer

Aantal zitplaatsen

○ vaste capaciteit:	470 zitplaatsen
● flexibele capaciteit:	80 plaatsen (losse banken)
TOTAAL:	550 zitplaatsen

Legenda:

■ liturgisch
■ liturgische inrichting
■ verblijf
■ ondersteunend
■ verkeer

Toelichting kerkgebouw

Huidig gebouw

De Grote Kerk ademt de sfeer van (cultuur-) historie van kerk en dorp. Beeldbepalend voor het dorp en de omgeving is de toren.

Het gebouw is redelijk gesloten naar haar omgeving toe. Eenmaal binnen valt het harmonieuze interieur op het en het vele licht dat binnenvalt. In het oostelijke deel van de kerk bevindt zich de afgesloten koorruimte. Deze is vanuit de kerk nauwelijks waarneembaar. Onder het koor bevindt zich de grafkelder van de familie van Aemstel. Aan het koor grenst de voormalige sacristie, nu ingebruik als entree-ruimte met een toilet.

Het orgel bevindt zich boven de preekstoel in de koorafscheiding. Het orgel is te bereiken via een trap in het koor. Rondom het orgel bevindt zich een ruime overloop en een afgesloten archiefruimte.

De kerk is na de brand in 1945 ingericht naar het oorspronkelijke beeld.

De Lichtkring bevindt zich aan de overzijde van de straat. Het gebouw bevat twee zalen en een keuken.

Huidig gebruik

De Grote Kerk is voornamelijk kerkelijk in gebruik. Het accent ligt hierbij op de zondag. Door de week wordt het gebouw maar zeer zelden kerkelijk gebruikt. Vergaderingen en catechisatie e.d vinden voornamelijk plaats in de Lichtkring.

De kerkzaal is voor het grootste deel ingericht met vaste banken. Alleen rondom het podium en langs de zijmuren staan losse banken. Het liturgisch centrum heeft een podium.

Het kerkgebouw wordt buiten de zondag zeer beperkt gebruikt voor rouwdiensten, concerten, e.d.

Er is nauwelijks sprake van zakelijk of ander gebruik. Wel is de kerk in zomermaanden elke zaterdag geopend.

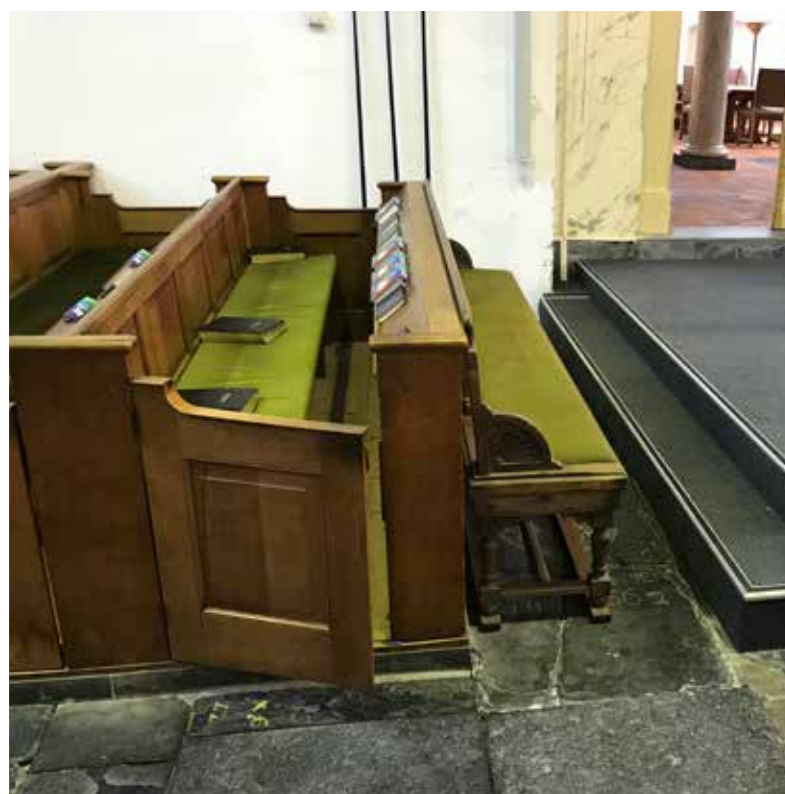

SWOT-analyse

Zwakten (interieur)

Groslijst SWOT

Belangrijkste sterkten		Belangrijkste zwakten	
1	Beeldbepalend gebouw voor Loenen.	1	Geen / nauwelijks voorzieningen in kerkgebouw.
2	Historisch gebouw met fraai, verfijnd interieur.	2	Slecht toegankelijk voor mindervaliden.
3	Midden in het centrum en nabij de Vecht.	3	Schatten in de kerk zijn verstopt en zonder gids niet afleesbaar.
4	Gebouw met grootste zaalcapaciteit in het dorp.	4	Geen zaalcapaciteit in kerk.
5	Levend monument met kerkelijke functie.	5	Somber interieur, o.a. door zwarte rouwborden.
6	Goede akoestiek.	6	Saaie en gesloten uitstraling.
7	Overmaat' in kerkzaal.	7	Weinig verblijfskwaliteit rondom kerk.
8	Goede maat: niet te groot, niet te klein.	8	Verrommeld interieur.
9	Nabijheid De Lichtkring (zalen en voorzieningen).	9	Klimaatbeheersing onvoldoende.
10	Goede ligging tussen Amsterdam en Utrecht.	10	Gebouw niet (boven)regionaal bekend.
11	Parkeerterrein dichtbij.	11	Inflexibel interieur (banken).
12	Fraaie koorruimte, los van de kerkzaal.	12	Hoofdentree niet zichtbaar en 'open'.
13	Magnifiek uitzicht vanaf de toren.	13	Veel hoogteverschillen in de kerk.
14		14	

Groslijst SWOT

Belangrijkste kansen		Belangrijkste bedreigingen	
1	Behoeftte aan hoogwaardig toerisme gemeente Stichtse Vecht.	1	Geen relatie met economische en culturele omgeving.
2	Ligging langs Vecht met buitenplaatsen met veel dagjestoeristen.	2	Onvoldoende toestemming om kerk aan te passen.
3	Enige behoefte aan hoogwaardige locaties voor zakelijke activiteiten, met maat en sfeer.	3	Organisatie blijft intern gericht.
4	Verbreding organisatie en vrijwilligers met cultureel geïnteresseerden.	4	Onvoldoende draagvlak voor samenwerking met andere partijen.
5	Behoud kerkelijke functie.	5	Er komt geen eenduidige visie op het gebouw en gebruik ervan.
6	Toenemende belangstelling voor historie.	6	Onvoldoende organisatiecapaciteit.
7	Onderdeel van bloeiperiode in Gouden Eeuw.	7	Teveel concurrentie.
8	Toenemende behoefte aan zingeving, spiritualiteit, authenticiteit en rust.	8	Organisatie blijft intern verdeeld over toekomst.
9	Toegankelijker maken toren voor toeristen	9	
10		10	
11		11	
12		12	
13		13	
14		14	

Conclusies SWOT

Helpen de sterktes?

De sterktes helpen voornamelijk op toeristisch vlak. De vraag is hoe dit zich verhoudt tot 'religieuze wensen' en de organisatie en exploitatie. Qua zaalgebruik helpen de sterktes slechts beperkt. Dit geldt ook voor overige zaken.

Zijn de zwakten oplosbaar?

De zwakten zijn voor een deel oplosbaar met grotere of kleinere bouwkundige ingrepen. Voor een deel ook niet: dit geldt voor het exterieur en de bekendheid van het gebouw.

Zijn de kansen te grijpen?

Ja, onder voorwaarden, vooral op toeristisch-cultureel vlak. Qua inkomsten zal dit echter naar verwachting niet veel opleveren.

Zijn de bedreigingen te elimineren?

Dat moet zich in de toekomst bewijzen. Dit geldt voornamelijk op het gebied van organisatie en draagvlak.

Marktconsultatie

Marktconsultatie

Voor de marktconsultatie is onder andere gesproken met:

1. Historische Kring Loenen
2. Uitvaartverzorging van Dijk
3. 4 mei comité
4. Oudheidkundig genootschap Nifterlake
5. ZZP platform Stichtse Vecht
6. Ondernemersvereniging Stichtse Vecht
7. Tante Koosje
8. Amsterdammetje
9. De Heeren van Cronenburg
10. Cultureel Centrum 't Web
11. Toerisme Gooi & Vecht
12. Nyenrode University
13. Femdal Sound Recording Studio Loenen
14. Barok Langs de Vecht
15. VechtExclusief
16. Monuta Rijn- en Vechtstreek
17. Rondom Leven & Dood Uitvaartverzorging

De betrokken zijn telefonisch benaderd. In de gesprekken werden meerdere thema's besproken. Hieronder zijn de hoofdlijnen van de gesprekken weergegeven.

Beeldvorming Grote Kerk

Een aanzienlijk deel is nog nooit in de Grote Kerk geweest, dat geldt zelfs voor directe buren. Deze partijen hebben ook geen interesse in gebruik van het gebouw. Meest genoemde reden: eigen voorzieningen / gebouw voldoen prima.

De mensen die kerk wel kennen zijn vaak ook betrokken bij het gebouw of de gemeente (als kerklid, rondleider of concertbezoeker). Zij roemen allemaal de monumentale sfeer van het gebouw. Voor velen is de kerk het mooiste gebouw van Loenen. Ondanks dat deze mensen de kerk kennen, weten ze niet bij wie ze moeten zijn om iets te organiseren.

Voor iedereen is het vanzelfsprekend dat niet alles kan in een kerk. Men vraagt zich vooral af: waar wil de kerkgemeente het gebouw wel en niet voor openstellen? Het overheersende gevoel is dat er niet zoveel mag in het gebouw. Dat is soms op basis van ervaringen, maar veelal niet.

Sommigen hebben zelfs een uitgesproken negatieve beeldvorming rond de organisatie van kerk. Voor hen voelt de kerk niet zo openbaar, een plek waar je niet zomaar terecht kunt.

Marktconsultatie (vervolg)

Samenwerking

Er is nauwelijks animo voor samenwerking. Genoemde reden: eigen voorzieningen / gebouw voldoen, we werken alleen op aanvraag. Concrete interesse tonen alleen Robert-Jan en Marije Hogenelst (eigenaar De Heeren/ lid Dorpsraad). Zij zouden graag activiteiten organiseren voor Loenaren in en om het gebouw (kerstmarkt, expositie, brocante markt) en de kerk opnemen in bestaande initiatieven (kunstronde, wandelroute).

Ook Toerisme Gooi en Vecht wil graag samenwerking aangaan. Zij helpen graag met de promotie van het gebouw en activiteiten. Zij beschouwen met name torenbeklimmingen als kansrijk.

Van Dijk Uitvaarten geeft aan de kerk zeer geschikt te vinden uitvaartdiensten voor kerk-gangers en Loenaren (ca. 6 uitvaarten p.j. in de kerk). Loenenaren vooral omdat de Grote kerk het beeld van Loenen is, er veel ruimte is en zij de kerk mooi vinden. De belemmeringen zitten vooral in afspelen muziek en beeldmateriaal.

Kansen

Algemeen: De ambiance van de kerk wordt zeer gewaardeerd. Toch zien de maar weinig haalbare mogelijkheden voor gebruik en verwachten al snel concurrentie in de omgeving (horeca, theaterzalen, kerken met betere voorzieningen en parkeergelegenheid). Amsterdam, Utrecht en het Gooi zijn dichtbij en goed voorzien.

Torenbeklimming wordt het vaakst genoemd als laagdrempelige manier om de kerk meer bekendheid te geven. Het is zowel leuk voor toeristen als bewoners en is ook zeer geschikt voor schoolklassen. Als voorbeeld wordt de torenbeklimming in Naarden aangehaald (georganiseerd door Vereniging Vestingstad). Daar is de toren te beklimmen op wo / za / zo middag - beklimmingen om 14 en 15 uur o.l.v. een gids. Kosten ca. 3 E. Dit is gelijk een kans voor gidsen om iets te vertellen over de historie van de kerk.

Ook wordt aangegeven dat professionele marketing / signing nodig is. Vergroot de zichtbaarheid van de kerk met bijv. borden bij de kerk en in het dorp 'Kerk is nu open'. En wellicht ook in de kerk duidelijk maken dat de kerk ver-

huurd kan worden. Bijvoorbeeld: Vind u deze kerk ook zo mooi? U kunt hem huren, zie voor meer info..'

Andere ideeën

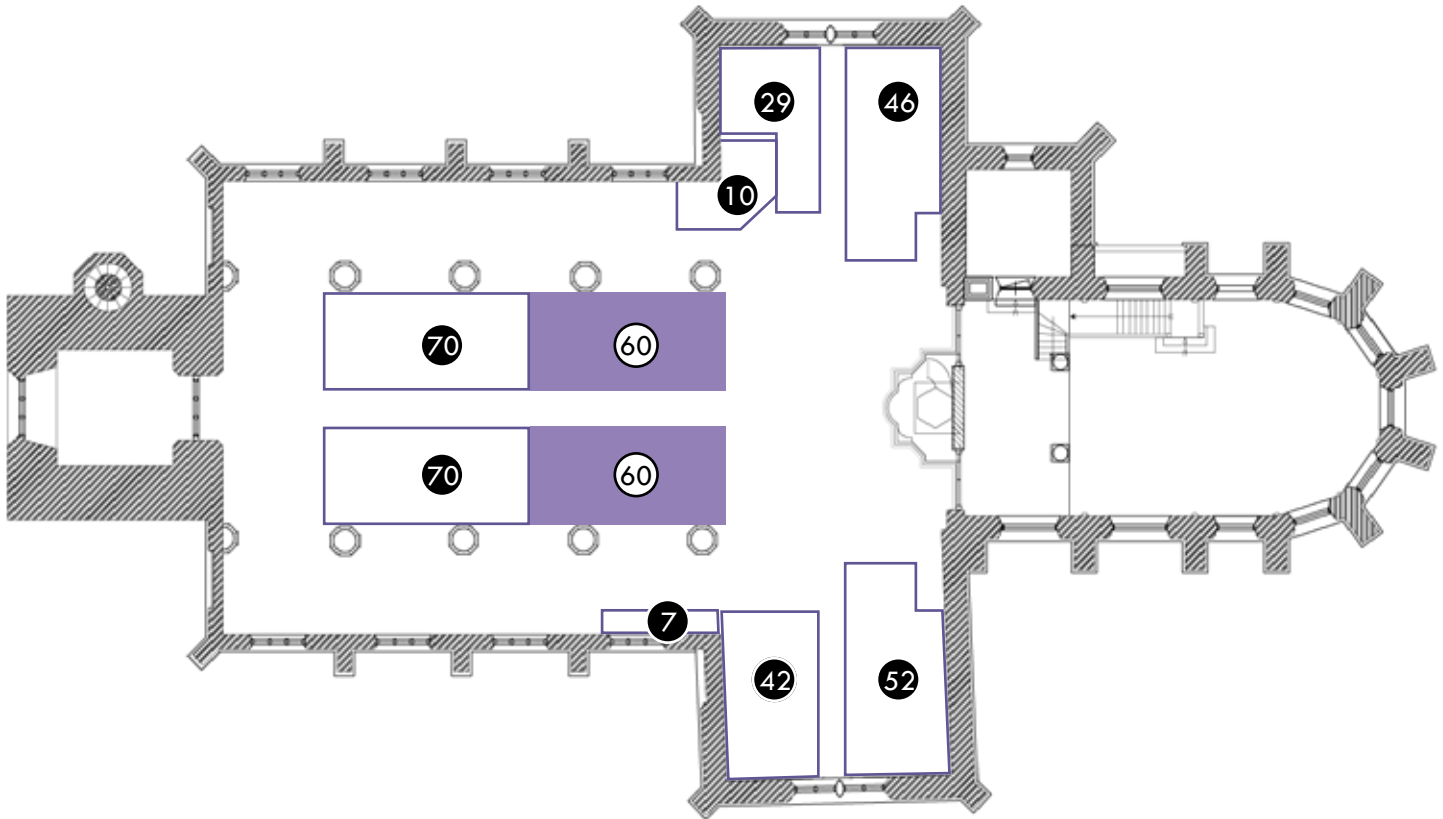
- Trouwlocatie (burgerlijk en kerkelijk buiten eigen gemeente)
- Concerten
- Lezingen
- Recepties
- Expositie, deelname aan Kunstronde
- Scholen, educatie programma (torenbeklimming)
- Brocante markt op het marktplein
- Kerstmarkt

Voorwaarden

De meest genoemde voorwaarden:

- Goede parkeergelegenheid
- Heldere richtlijnen over wat wel en niet kan
- Eén aanspreekpunt
- Voorzieningen
- Mogelijkheden voor catering / koffieschenken. (Overigens geven veel horeca-ondernemers aan zeer flexibel te zijn en alles van buitenaf te kunnen regelen.)
- Een ruimte die ook geschikt en gezellig is voor kleinere groepen, ca. 50 p. (kerkzaal wordt als te groot ervaren voor bijeenkomsten van verenigen)
- Toegankelijk voor mindervaliden
- Goede muziekinstallatie en beamer (voor rouwdiensten).

Ruimte voor liturgie en nieuwe functies

Vrije ruimte liturgisch gebruik

○ vaste capaciteit:	120 zitplaatsen
● flexibele capaciteit:	330 plaatsen
TOTAAL:	450 zitplaatsen

Legenda:

- vaste capaciteit - voor reguliere ochtenddienst
- flexibele capaciteit - voor speciale diensten

Vrije ruimte

Onderzocht is wat de vrije ruimte is in de kerk voor toekomstig gebruik. Dit is de speelruimte voor een eventuele herinrichting (zonder rekening te houden met monumentale waarde van het interieur).

Kerkzaal eredienst

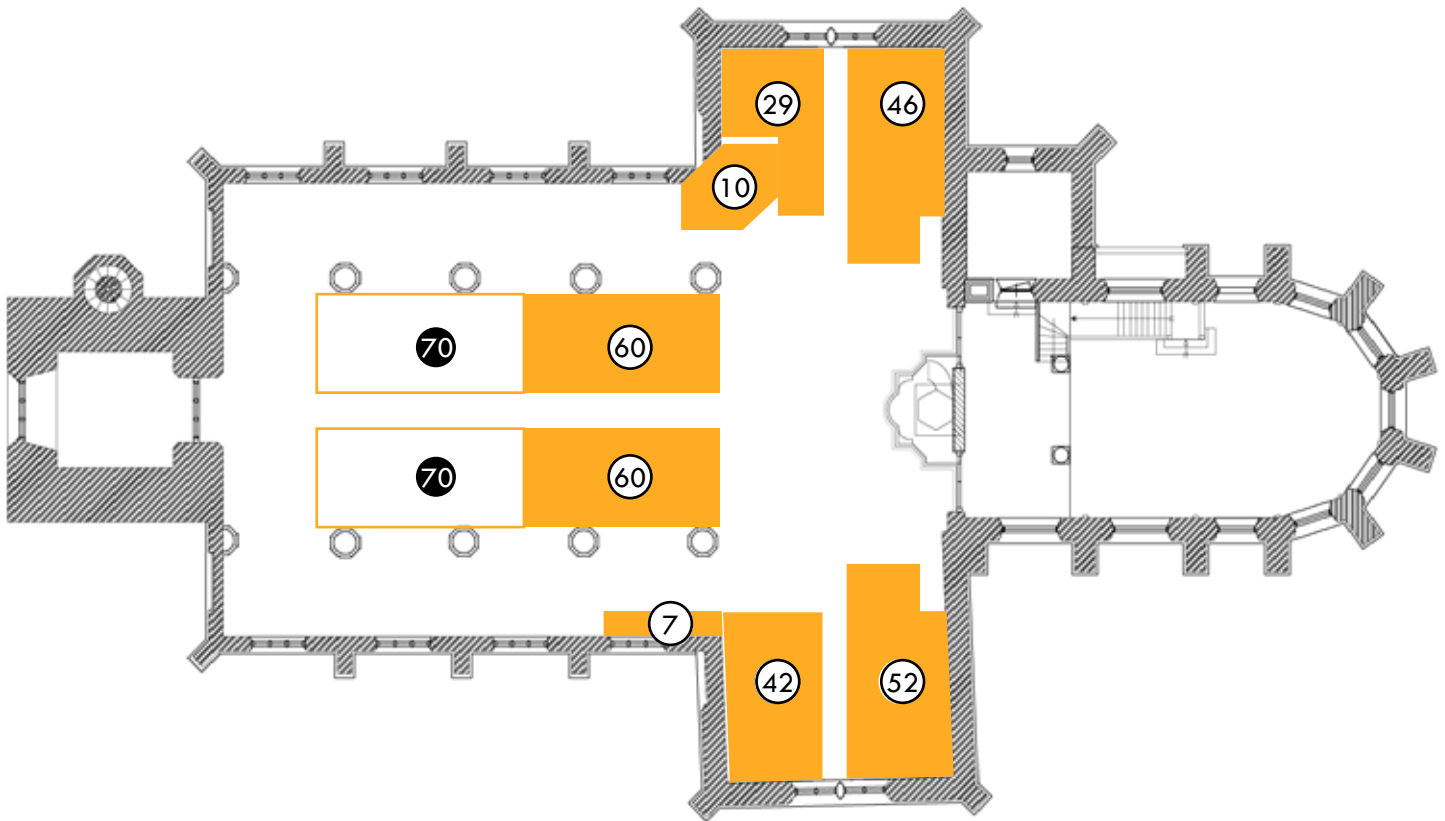
De gemeente geeft aan max. 120 zitplaatsen voor een reguliere eredienst nodig te hebben. Dit betekent dat een groot deel van de bestaande banken als flexibele capaciteit ingezet kan worden.

Kerkzaal concert

Voor een concertopstelling is uitgegaan van ca. 300 zitplaatsen. Er ontstaat daardoor vrije ruimte aan de achterzijde van het schip. Dit zou als ontvangst- of ontmoetingsruimte gebruikt kunnen worden en voor koffie/thee uitgifte. Zie afbeelding op volgende pagina.

Hele kerk

Daarnaast is ook de ruimte van de toren, sacristie, koor, orgelgalerij en archiefruimte in principe vrij indeelbaar, onder voorwaarde dat gebouw De Lichtkring in gebruik blijft.

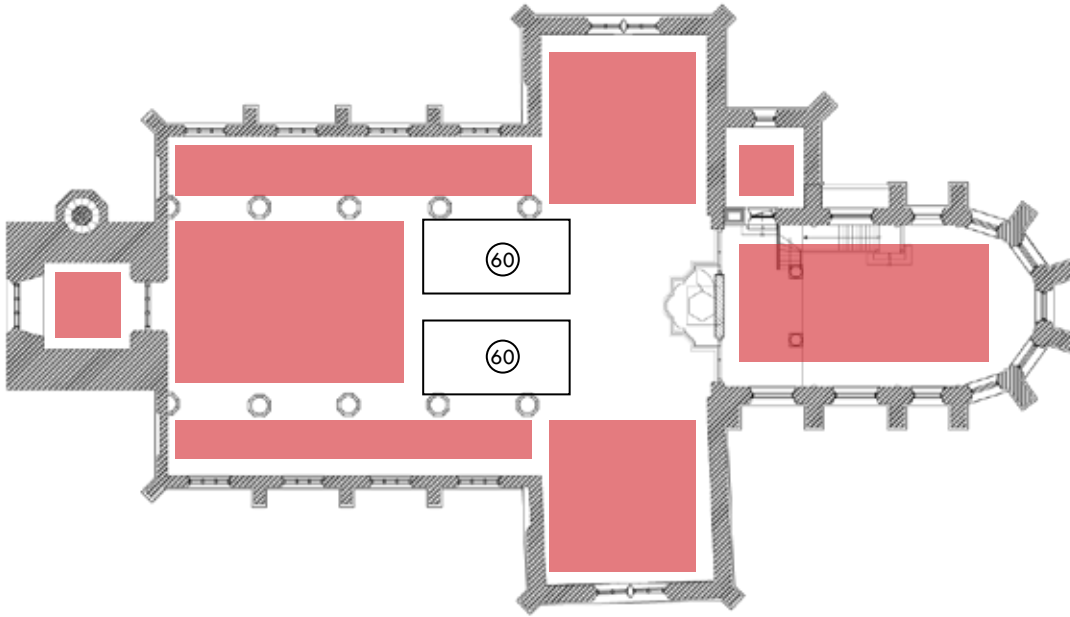

Vrije ruimte concertopstelling

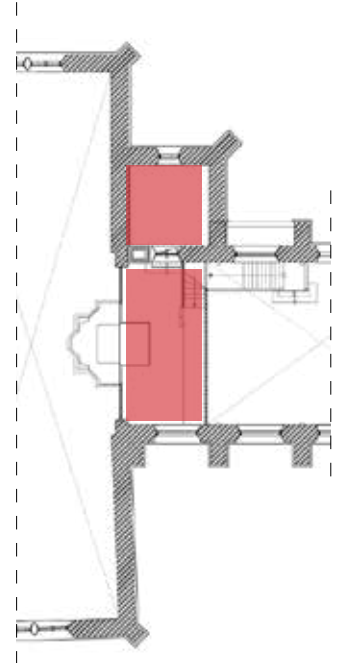
○	vaste capaciteit:	310 zitplaatsen
●	flexibele capaciteit:	140 plaatsen
	TOTAAL:	450 zitplaatsen

Legenda:

■	vaste capaciteit
□	flexibele capaciteit

begane grond

verdieping

Vrije ruimte hele kerk

Loenen aan de Vecht en de Grote Kerk

Loenen en de Grote Kerk

In het kader van dit onderzoek naar de mogelijkheden en in de wetenschap dat de meeste gebouwen niet op zichzelf staan maar binnen een stedelijke context, zijn we op zoek gegaan naar (potentiele) relaties op maatschappelijk en cultureel terrein.

Ligging

Op naastgelegen afbeelding is te zien dat de Loenen zich centraal gelegen is, op korte afstand van Amsterdam en Utrecht. De Grote Kerk bevindt zich in het 'historisch hart' van Loenen nabij horeca en winkels. Het grootste deel van Loenen aan de Vecht bestaat uit wonen (geel, zie p. 67).

De Lichtkring bevindt zich tegenover de kerk, aan de noordkant (zie p. 66).

Openbare ruimte

Het plein rond de kerk is niet integraal vormgegeven. Hier dient een herinrichting de verblijfskwaliteit op het openbare deel en het deel van de kerk te verhogen.

Parkeren

Parkeren kan op enkele tientallen meters van de kerk. Het aantal parkeerplaatsen is echter beperkt.

Concluderend

De Grote Kerk ligt centraal in het dorp. Door een aantal ingrepen in de directe omgeving kan de fysieke context worden verbeterd.

Amsterdam

spoorlijn Amsterdam-Utrecht

Amsterdam-Rijnkanaal

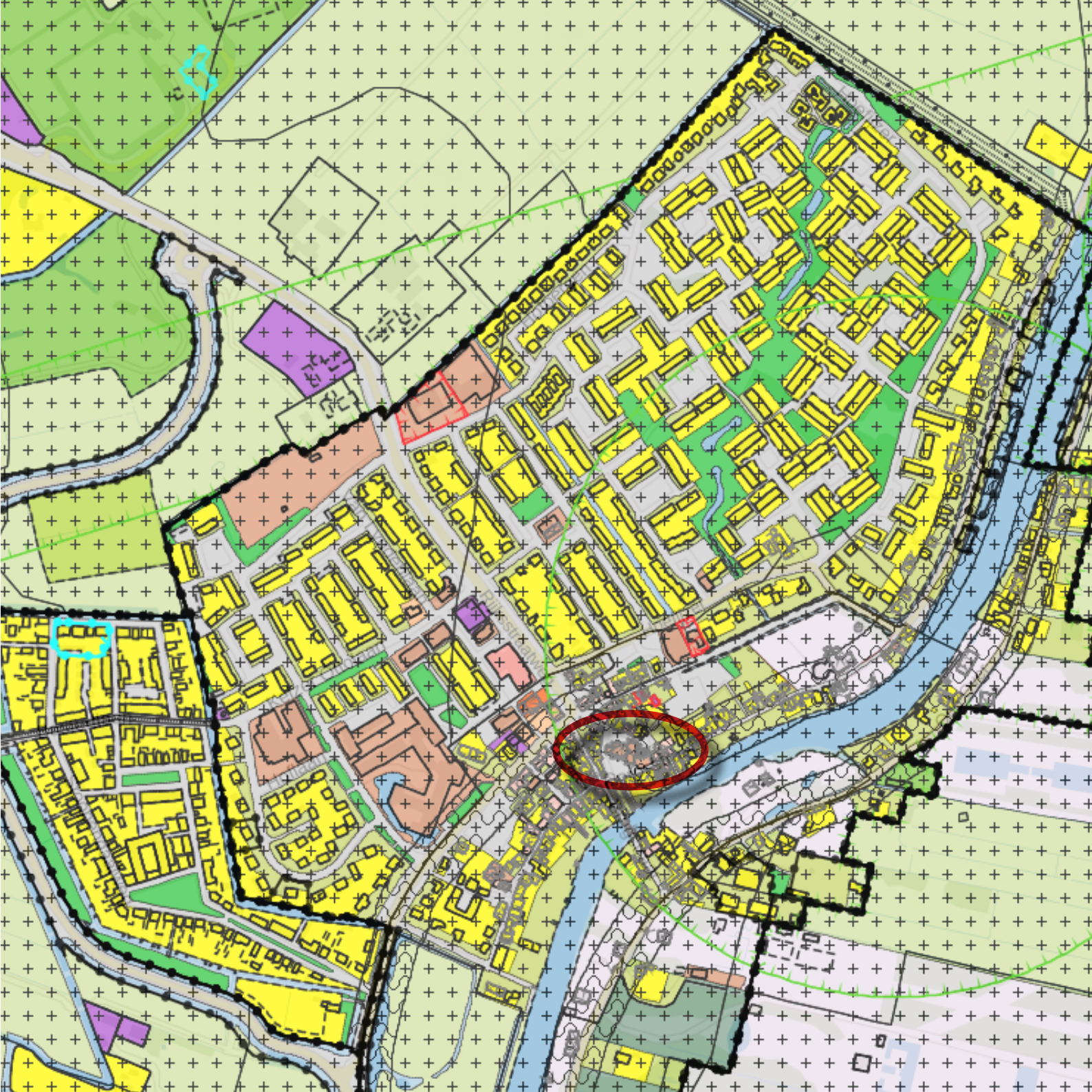
A9

Loenen ad Vecht

Loosdrechtse Plassen

Utrecht

Voorzieningen

Legenda

- kerken
- maatschappelijke functies
- horeca (*sterrenrestaurant)
- supermarkt

kerken

1. PKN (Hervormd)
2. PKN (Gereformeerd)
3. R.K kerk
4. Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt
5. Oud Gereformeerde Gemeente in NL

maatschappelijk:

1. bibliotheek
2. Cultureel Centrum 't Web: dorps huis, kinderopvang, zalenverhuur aan verenigingen
3. Dorps huis Vreeland

Concurrentie zaalverhuur

- 2** **Cultureel centrum 't Web:** zaalruimten voor 25 - 150 personen die worden gebruikt voor: begrafenissen, condoleance, receptie, feesten, vergadering, lezingen.
veel gebruikt door Loenenaren, neutrale uitstraling, behoorlijke capaciteit
- 3** **Dorpshuis Vreeland:** gemeenschaphuis met zaalruimte voor ca. 100 personen.
neutrale uitstraling, op 4 km afstand van kerk
- *** **'t Amsterdammetje:** private diningroom voor 50 personen voor vergaderingen, presentaties, bijeenkomsten, borrels of diners.
sfeervolle ruimte, hoogstaand, beperkte ruimte
- *** **Tante Koosje:** 2 private diningrooms voor ca. 20 personen voor vergaderingen, presentaties, bijeenkomsten, borrels of diners.
sfeervolle ruimte, hoogstaand, zeer beperkte ruimte, direct naast kerk

Kracht van Stichtse Vecht

In de Beleidsnota Recreatie en Toerisme van de gemeente Stichtse Vecht (2015) worden vier sterke punten benoemd van de regio. De nota streeft naar een versterking van deze kwaliteiten. Deze vier kwaliteiten zijn:

1. Goede ligging tussen Amsterdam en Utrecht.
2. Onderscheidend vermogen: de Vecht met buitenplaatsen uit de Gouden Eeuw.
3. Aantrekkelijke waterrijke recreatiegebieden. (Loosdrechtse Plassen ca. 600.000 bezoekers per jaar).
4. Toeristen zoeken steeds meer naar kwaliteit. Dit biedt Stichtse Vecht: goede restaurants (waaronder twee sterrenrestaurants in Loenen aan de Vecht) en buitenplaatsen als chique vergaderplaatsen.

Concluderend

De behoefte aan hoogwaardig toerisme in de gemeente Stichtse Vecht is een belangrijke kans voor de Grote Kerk. Het verfijnde interieur van de Grote Kerk past in het streven naar kwalitatief hoogstaande locaties met een historisch karakter.

HISTORISCHE RIJKDOM

WATERRECREATIE

HOOGSTAAND

1

Programma Historische vaartocht over de Vecht

- 14:00 uur

Het startpunt van uw vaartocht is het centrum van Breukelen, waar een van onze salonboten u opwacht. Aan boord ontvangen we u met koffie, thee en gebak. Na het welkomwoord van de kapitein neemt Juliette de microfoon over voor een interessante toelichting.
- 15:00 uur

Aankomst in Loenen. U gaat van boord voor een wandeling door het centrum onder leiding van Juliette.
- 16:00 uur

U komt weer aan boord van de salonboot, we varen richting Breukelen. Onderweg serveren wij borrelhapjes en drankjes en is er alle gelegenheid om even na te praten en vragen aan Juliette te stellen.
- 17:00 uur

U bent weer terug in Breukelen, einde van het programma.

2

3

Routebeschrijving

Een prachtige wandeling door het pittoreske Loenen, de 'Parel van de Vechtstreek', langs 19 borden met historische foto's en teksten. Als u het bord leest staat u op dezelfde plek als de fotograaf of schilder van destijds, zodat u een mooi beeld krijgt van hoe anders (of niet!) het vroeger was. U komt langs tientallen monumenten, gezellige terrassen, winkeltjes en prachtig onderhouden tuinen. Op zaterdag kunt u de korenmolens bezoeken en een bezoekje aan de Mijndense sluis met curiosawinkeltje is elke zondag een feest! Veel wandelplezier door het meer dan 1000 jaar oude Loenen!

Toerisme in Loenen

1 Varen en fietsen langs Loenen

De omgeving van Loenen aan de Vecht staat bekend als een recreatief gebied. Men komt er graag voor een vaartocht over de Vecht en de Loosdrechtse Plassen of voor een fietstocht langs de vele buitenplaatsen. Deze (dagjes) toeristen passeren ook Loenen. Het dorp wordt dus vooral door passanten bezochten. Deze groep komt niet speciaal voor het dorp, maar kan zich wel laten verrassen door een openstaande kerkdeur of door de mogelijkheid om even snel de toren te beklimmen.

2 Rederijen

Voor een aantal rederijen is Loenen een vaste stopplek. Vanuit Maarssen vaart men naar Loenen, om een uurtje van boord te gaan voor een rondwandeling en dan weer terug te varen. Onder leiding van een gids dan een rondje gemaakt door het dorp.

Dit biedt kansen voor de Grote Kerk. Mogelijk kan een bezoek aan de kerk en/of torenbeklimming onderdeel worden van de rondleiding. (www.rederijbelle.nl/vecht-2/arrangementen/klinkend-dagje-uit-2/historische-vaartocht-vecht/).

3 Wandelroute in Loenen

Loenen heeft een eigen VVV steunpunt bij De Heeren. Daarnaast is de wandelroute Loenen Vroeger en Nu ontwikkeld. Ook de Grote Kerk is in de route opgenomen. (www.loenenvroegerennu.nl).

Concluderend

Op basis van gesprekken met betrokkenen concluderen wij dat de Grote Kerk een belangrijke rol kan gaan vervullen in het toeristisch segment. Zeker omdat er in het dorp geen concurrentie van een museum / opengesteld monument of andere kerk is.

Breder gebruik

Breder gebruik Grote Kerk

Grote Kerk Loenen (zonder Lichtkring)

B. Kerkelijk gebruik + breder gebruik

<i>functies</i>	<i>denkbaar vanuit context</i>	<i>geschiktheid gebouw</i>	<i>aanpasbaarheid gebouw</i>	<i>opmerkingen</i>
<i>religieuze functies</i>				
A. religieuze functies				geen zaalruimte en voorzieningen
B. nieuwe religieuze functies				geen zaalruimte en voorzieningen
<i>nieuwe functies</i>				
1. toerisme				
2. culturele functies				
3. soc. maatschappelijk				al aanwezig in Cultureel Centrum 't Web
4. educatief				al aanwezig in Cultureel Centrum 't Web
5. zakelijk				geen zaalruimte en voorzieningen
6. kantoor				veel concurrentie in omgeving
7. bedrijven	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
8. sport				
9. horeca & detailhandel				veel concurrentie in omgeving
10. wonen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

Breder gebruik

Breder gebruik: kerk stand alone (zonder De Lichtkring)

Deze analyse heeft betrekking op een breder gebruik van het gebouw, samen met de kerkelijke functie. Het kerkelijk gebruik blijft de hoofdfunctie, nieuwe functies moeten daaraan ondergeschikt zijn. Dit betekent onder andere dat de zaalcapaciteit en de ruimte voor ontmoeting moet blijven.

Op dit moment is het kerkgebouw standalone niet heel erg geschikt voor breder gebruik. Dit komt met name door een gebrek aan voorzieningen en zaalruimte.

Op de volgende pagina's wordt in de analyse ook de Lichtkring betrokken. In combinatie met de Lichtkring is de kerk veel meer geschikt voor breder gebruik.

Het kerkgebouw heeft de potentie om meer **toeristisch** gebruikt te worden. Zo heeft de kerk een gunstige ligging in het centrum en is sterk beeldbepalend voor Loenen aan de Vecht. De Grote Kerk heeft fraai, verfijnd interieur die een bezoek interessant maakt. Vele elementen in het interieur herinneren aan de rijke historie van het kerkgebouw. Het graf van de familie Van Aemstel en de beklimming

van de toren kunnen publiektrekkers worden om de historie van de kerk en stad beleefbaar te maken. Op dit gebied heeft de kerk weinig concurrentie. Er zijn in Loenen geen museale functies / bezoekerscentra o.i.d.

Voor bezoekers is die rijke geschiedenis en de verhalen erachter niet goed zichtbaar en beleefbaar. Hiertoe zullen aanpassingen van het gebouw nodig zijn zoals expositie en openstelling van ruimten, evenals wellicht organisatorische aanpassingen.

De kerk leent zich ook voor **nieuwe religieuze functies** zoals bijvoorbeeld een stilteruimte. Er is behoefte aan stilte en gedenken. De koorruimte zou hiervoor kunnen worden ingericht, met een aparte entree.

Op **cultureel** gebied heeft het gebouw veel te bieden. De kerk is de grootste zaal in Loenen en is vanwege akoestiek en sfeer zeer geschikt. Opgemerkt moet worden dat er wel veel concurrentie is in de omgeving.

Ook op **zakelijk gebied** (congressen, vergaderingen, evenementen) is de kerkzaal als grootste zaal met monumentale sfeer geschikt. Wel is er de nodige concurrentie in de omgeving.

Breder gebruik incl. Lichtkring

Grote Kerk Loenen en de Lichtkring

B. Kerkelijk gebruik + breder gebruik

<i>functies</i>	<i>denkbaar vanuit context</i>	<i>geschiktheid gebouw</i>	<i>aanpasbaarheid gebouw</i>	<i>opmerkingen</i>
<i>religieuze functies</i>				
A. religieuze functies				zalen en voorzieningen in Lichtkring
B. nieuwe religieuze functies				zalen en voorzieningen in Lichtkring
<i>nieuwe functies</i>				
1. toerisme				
2. culturele functies				
3. soc. maatschappelijk				al aanwezig in Cultureel Centrum 't Web
4. educatief				al aanwezig in Cultureel Centrum 't Web
5. zakelijk				zalen en voorzieningen in Lichtkring
6. kantoor				veel concurrentie in omgeving
7. bedrijven	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
8. sport				
9. horeca & detailhandel				veel concurrentie in omgeving
10. wonen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

Breder gebruik (vervolg)

Cultureel Centrum 't Web is een belangrijke concurrent.

't Web biedt al ruimte aan maatschappelijke organisaties, vandaar dat deze functies in de Grote Kerk vanuit de context niet denkbaar zijn.

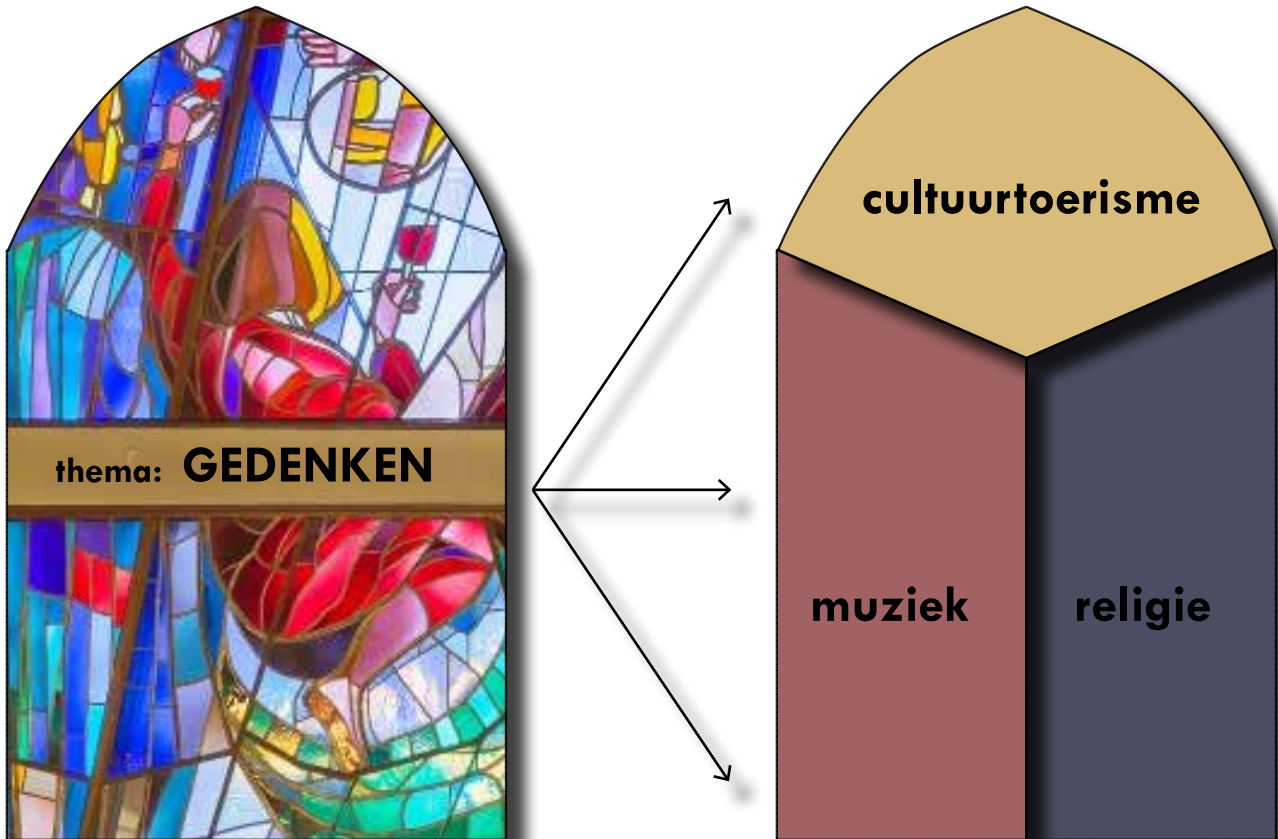
Horeca is denkbaar als ondersteunende functie. Er is al veel horeca aanwezig in de directe omgeving. Maar er zou een alliantie kunnen worden aangegaan. De kerk biedt met de grootste zaal en sfeervolle ambiance mogelijkheden.

Breder gebruik: Kerk en Lichtkring

In combinatie met de Lichtkring is het kerkgebouw veel breder te gebruiken. Nadeel is dat de zalen en voorzieningen op afstand van de kerkzaal zitten en niet binnendoor te bereiken zijn. De Lichtkring is op dit moment nauwelijks representatief als verhuurlocatie en de voorzieningen zijn ook hier beperkt.

Karakter voor de toekomst

Karakter Grote Kerk

Karakter Grote Kerk

We zijn op zoek gegaan naar het unieke karakter van de Grote Kerk: wat onderscheidt dit gebouw van andere (kerk)gebouwen en maakt het aantrekkelijk voor niet-kerkelijken? Het beantwoorden van deze vraag is essentieel in de zoektocht naar aanknopingspunten voor een nieuwe toekomst voor de Grote Kerk.

Dit karakter komt mede tot stand op basis van onderzoek naar de historie en de gebouw- en omgevingskenmerken. Daarnaast is dankbaar gebruik gemaakt van de bijdrage van ds. Nagel.

Voor de Grote Kerk onderscheiden we één thema met een uitwerking in drie lijnen. Deze lijnen kennen natuurlijk ook overeenkomsten, afhankelijk van de wijze waarop de invulling en nadere uitwerking plaatsvindt.

Op de navolgende pagina's worden het thema nader in beeld gebracht en uitgewerkt.

Gedenken

'Gedenken' wordt het overkoepelende thema voor de toekomstvisie voor de Grote Kerk. De kerk is een plek om te gedenken rond leven en sterven.

Alle mensen - binnen en buiten de kerk - hebben te maken met ervaringen rond leven en sterven. Het onderscheidende van de kerk is dat ze ook dan woorden en rituelen hebben om bij de mensen te zijn.

Niet alleen nu, maar ook vroeger al. Het kerkgebouw vertelt daarvan. De kerk is al vanaf de vroegste geschiedenis een plaats van gedenken.

Dit blijkt in het kerkgebouw uit de grafstenen, de rouwborden, de grafkelder en de begraafplaats buiten de kerk. Zoals mensen vroeger de behoefte hadden om te gedenken, zo is dat er nu nog rondom overlijden en daarna. Hiermee kunnen we aansluiten bij een bestaande behoefte bij alle dorpsgenoten. En zo de betrokkenheid van Loenaren bij de kerk te vergroten.

Het thema biedt de kans om als kerk gastvrij te zijn en midden in de samenleving te staan. Het biedt daarnaast de mogelijkheid om als kerk

het geloof uit te dragen en vitaal te maken. Zo kan gedenken troost en hoop geven.

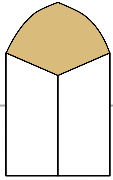
Concrete mogelijkheden

De kerkelijke gemeente zou mensen een plek kunnen bieden om te gedenken. Met relatief weinig middelen en een beperkte organisatiekracht is dit te realiseren.

Bijvoorbeeld door na een overlijden de mogelijkheid te bieden een gedenkbordje voor een jaar op te hangen. In het koor de mogelijkheid te bieden daar iemand te kunnen herinneren en gedenken door middel van een stilteruimte, waar ook een kaars kan worden aangestoken. Mensen kunnen in gedachten dan bij hun geliefden zijn en de kerk kan bij de mensen zijn die gedenken. Na een jaar kan dit worden afgesloten met een herinneringsmoment.

In het verlengde hiervan kan de ruimte opengesteld worden op nationale gedenkdagen zoals 4 en 5 mei. Tevens bij (inter)nationale rampen.

1. Cultuurtoerisme

Loenen aan de Vecht bevindt zich in een toeristische omgeving en trekt daarom passanten die op de fiets of per boot het dorp in komen.

Schatten

Het kerkgebouw zit vol met cultuurhistorische schatten die het ontdekken waard zijn. Het gebouw is het mooiste historische gebouw uit Loenen. Het vormt in die zin een plaats van ontmoeting voor cultureel geïnteresseerden en toeristen op bovenlokaal niveau. Ook voor bewoners is de kerk interessant en een verrassing, want velen zijn nog nooit naar binnen geweest.

Gedenken

De kerk is bij uitstek geschikt als een plek om te gedenken. Een thema dat als een rode draad verleden, heden en toekomst kan verbinden. De volgende verhalen kunnen een plek krijgen:

1. Het historische verhaal van de geschiedenis van de kerk en de rol van de familie van Aemstel. Zij lieten zich hier begraven en herinneren: grafstenen, grafkelder, rouwborden en heren-

banken.

2. Het eeuwenlange kerkelijke gebruik, het verhaal van het Evangelie. Dat God bij de mensen is in leven en dood. (preekstoel, doopvont, mogelijk in glas-in-lood).

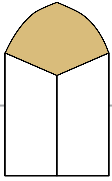
3. Het persoonlijke verhaal van gedenken (kaarsje branden, gedenk wand overledenen).

Ook kan worden aangesloten bij het wandelen fietstoerisme door het uitzetten van passende (spirituele) wandelingen.

Toren

Ook de toren is een onontdekt geheim. Torenbeklimming zou een vast onderdeel mogen worden van een bezoek aan Loenen aan de Vecht. Vanaf de toren heb je een prachtig uitzicht over de omgeving: de plassen, de Dom van Utrecht en de haven van Amsterdam zijn goed te zien.

Waarschijnlijk zijn aanvullende veiligheids- en toegankelijkheidsmaatregelen nodig. Ook is de toren in eigendom bij de gemeente Stichtse Vecht. Afstemming over dit wederzijdse belang is hier dus nodig.

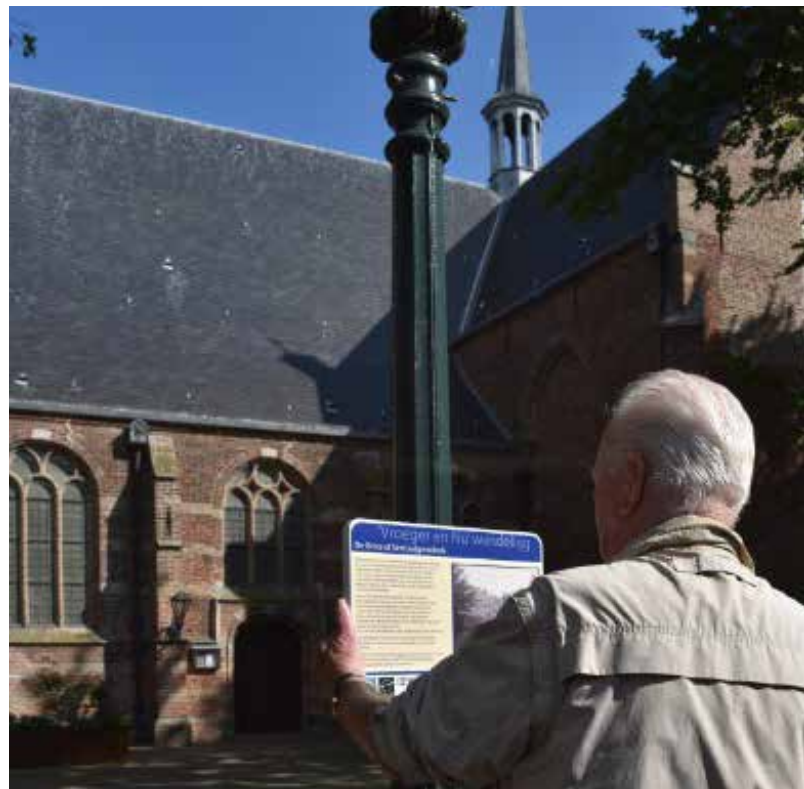
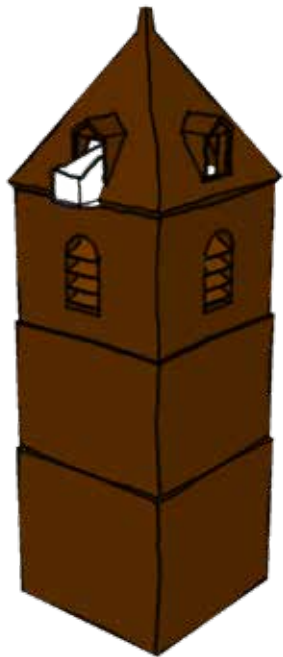

Richting toekomst

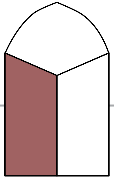
Wat betekent het karakterelement 'Cultuurtoerisme' voor de toekomst?

Onder andere de volgende onderdelen zouden een plaats kunnen krijgen in het gebouw (in willekeurige volgorde):

1. Torenbeklimmingen op vaste momenten in de week. Fantastisch uitzicht voor toeristen, bewoners en schoolklassen. Overzichtsk kaart op toren ter oriëntatie.
2. Routes met bepaalde thema's (religieus, bouwhistorie, familie van Aemstel, glas-inlood, etc.).
3. Meer PR en signing.
4. Kerk vaker en op vaste tijden open.
5. Meer zichtbaar maken dat kerk open is.
6. Samenwerking met VVV Steunpunt, Toerisme Gooi en Vecht, rederijen en toerisme-organisaties in de omgeving.
7. Op educatief gebied liggen kansen indien er (structureel) samen wordt gewerkt met scholen.
8. Het verhaal vertellen door gidsen.
9. (Bouw) historie expositie kerk.
10. Lezingen over historie gebouw.
11. Vast en/of losse (kunst)exposities.
12. Ansichtkaarten verkoop.
13. Respect voor gebouw en functie.
14. Samenwerking met horeca in de omgeving.
15. Grafkelder familie van Aemstel meer zichtbaar en beleefbaar maken.
16. Aantrekkelijke inrichting kerkplein.
17. (Brocante) markten op het kerkplein.

2. Muziek

Het kerkgebouw is breed geschikt voor verschillende vormen van muziek. Op dit moment is er alleen incidenteel een uitvoering in de kerk. De programmering kan worden uitgebouwd. Een vaste frequentie van concerten kan bijdragen aan de opkomst en een vaster publiek. Het gebouw en de akoestiek lenen zich het beste voor klassieke muziek.

Muziek en gedenken zijn als vanzelfsprekend verbonden. Denk aan uitvoeringen van de Mattheus Passion, de Hohe Messe of het Paasoratorium van Bach.

Het gebouw kan voor bovenlokaal geïntereerden een locatie van betekenis worden.

Wel is er al veel concurrentie in de omgeving. Utrecht, Amsterdam en het Gooi zijn dichtbij en goed voorzien op dit punt.

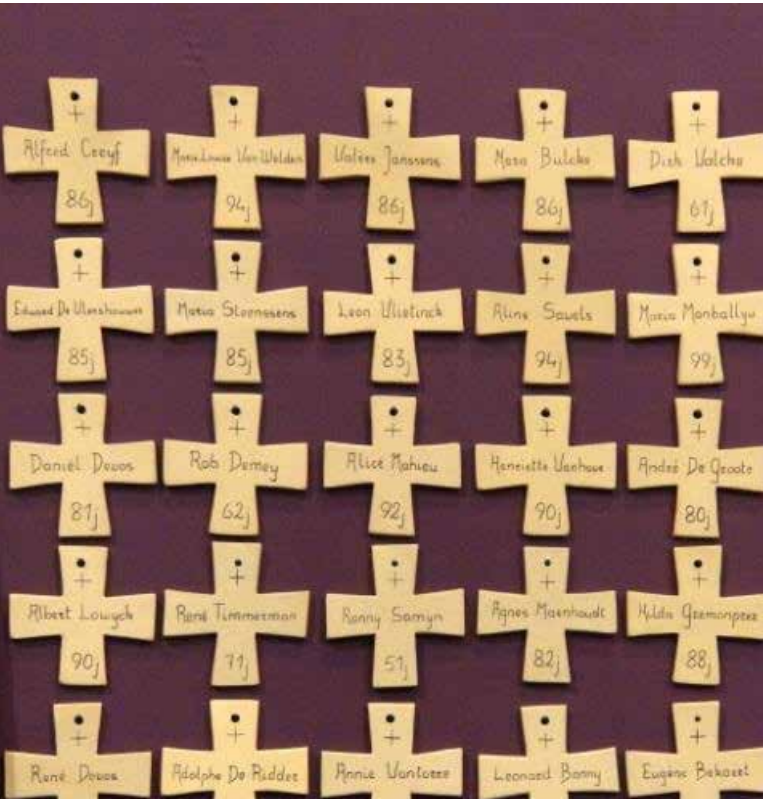
Goede voorzieningen en parkeergelegenheid zijn een voorwaarde waar nog aan gewerkt zal moeten worden.

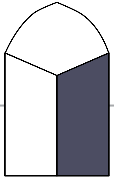
Binnen deze karaktertrek onderscheiden we enkele aspecten: de akoestiek, het orgel en diverse uitvoeringsopstellingen.

Wat betekent het karakterelement 'Muziek' voor de toekomst?

Onder andere de volgende onderdelen zouden een plaats kunnen krijgen in het gebouw (in willekeurige volgorde):

1. Concerten en uitvoeringen van diverse muziekgezelschappen
2. Focus op muzikale vertolkingen rondom gedenken
3. Arrangementen samen met derden
4. Religieuze en culturele concerten en bijeenkomsten.
5. Vaste frequentie muziekprogrammering
6. Inloopconcerten op de zaterdag.
7. Muziekeducatie
8. Relatie met andere kerkorgels in de omgeving

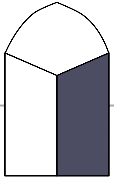
Religie

De Grote Kerk is al eeuwenlang in gebruik voor kerkdiensten en zal dat ook in de toekomst blijven.

Via het thema gedenken kunnen nieuwe religieuze vormen, zoals een stillteruimte, een plek krijgen. Het koor zou zich hier goed voor lenen. Te meer omdat het koor via een aparte entree te bereiken is.

Aanvullend kan de kerk inhoudelijk aansluiten bij de symboliek van gedenken door het aanwezig zijn bij de mensen in hun verlies en door het aanbieden van pastoraat rondom rouw. Ook door het aanbieden van een cursus rondom verlies, debatavonden rondom thema's als voltooid leven, en in samenwerking met een uitvaartondernemer een informatieavond over rituelen en rouwgebruiken.

Een bijdrage aan het maatschappelijk debat kan invulling krijgen door het organiseren van debatavonden over thema's als voltooid leven en ethische thema's rondom leven en dood.

Richting toekomst

Wat betekent het karakterelement 'Religie' voor de toekomst?

Onder andere de volgende onderdelen zouden een plaats kunnen krijgen in het gebouw (in willekeurige volgorde):

1. continueren kerkdiensten
2. stilteruimte
3. kaarsen branden
4. herdenkingsruimte
5. herdenking 4 mei / viering 5 mei
6. openstelling bij (inter)nationale rampen
7. samenwerking met andere kerken
8. gebedenhoek en -boek
9. exposities met religieus karakter
10. (verhaal achter) glas in lood ramen

11. verhaal van de kerk en religie

12. voorstellingen

13. religieuze muziek

14. kerk open stellen

15. thema-avonden rond leven en dood (wellicht i.s.m. begrafenisondernemers)

Programma van Eisen

Programma van Eisen

Het programma van eisen bevat onderdelen die alleen betrekking hebben op het kerkelijk gebruik en onderdelen die (ook) betrekking hebben op meer algemeen gebruik. Het programma van eisen heeft betrekking op de Grote Kerk en niet op de Lichtkring.

Kerkelijk gebruik:

De genoemde elementen zijn noodzakelijk voor het kerkelijk gebruik. Deze onderdelen zijn weergegeven in **blauw**.

Algemeen en breder gebruik:

De genoemde onderdelen zijn van toepassing op het algemeen en breder gebruik. Voor een deel zullen dit ook elementen zijn die al noodzakelijk zijn vanwege het kerkelijke gebruik. Deze onderdelen zijn weergegeven in **groen**.

Zitplaatsen:

De kerkzaal heeft op dit moment in de standaardopstelling circa 500 - 550 plaatsen (voornamelijk vaste banken). Voor de vaste capaciteit voor kerkelijk gebruik zijn ca. 120 plaatsen nodig. Dit is voldoende voor reguliere ochtenddiensten. Voor specialere diensten (uitvaarten, kerst) zijn er maximaal 450 plaatsen gewenst. Dat betekent dat er ca. 330 zitplaatsen aan flexibele capaciteit nodig is. De avonddienst wordt door circa 30 - 50 personen bezocht.

Gebruik:

KND-ruimte /zondagsschool
(het liefst in de kerk)

Crèche (het liefst in de kerk)

Consistorie (kan in combinatie met een andere functie)

Ontvangstruimte met ruimte om koffie te drinken.

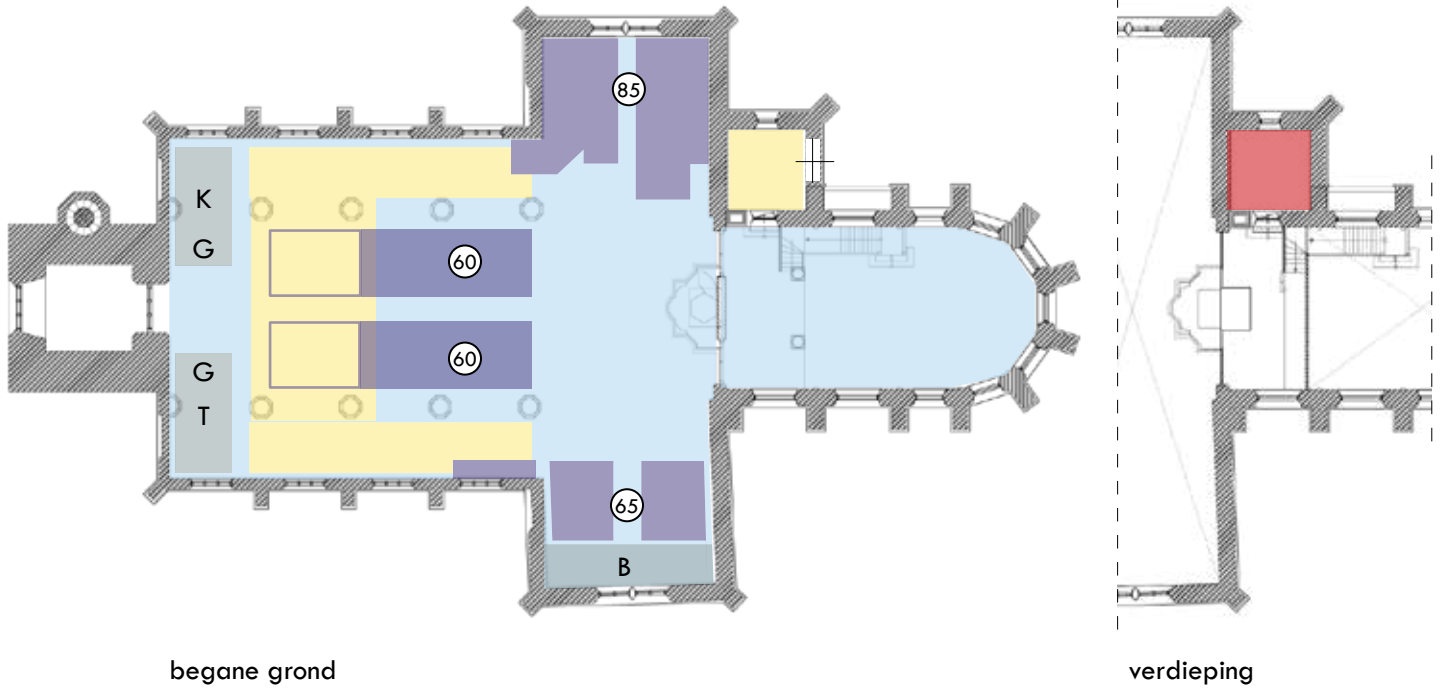
Stilteruimte

Voorzieningen:

Gebouw **toegankelijk** voor mindervaliden.

-
-
-   Voldoende **sanitair** voor zowel kerkelijk als algemeen gebruik. Dit sanitair dient tevens goed bereikbaar te zijn voor mindervaliden.
 -   **Keuken** met uitgiftepunt.
 -   **Berging** t.b.v. opslag en archief.
 -   **Garderobe** voor kerkelijk en breder gebruik.
 -   Grafkelder familie van Aemstel in koor toegankelijk maken (niet per se fysiek).
 -   Overig:
beamer + scherm
 -   verbeteren **verwarmingssysteem** (minder zichtbaar en efficiënter)
 -   aandacht voor **kleur en sfeer.**
 -   ingang meer **'open' maken.**
 -   **Tocht** verminderen.

Modellen toekomstig gebruik

begane grond

verdieping

Basismodel

Legenda:

- liturgisch
- liturgische inrichting
- verblijf
- ondersteunend
- verkeer / ontmoeting

Basismodel

Kerkzaal

- Hoofdfunctie is de zondagse eredienst
- Vaste capaciteit van ca. 120 zitplaatsen in het schip (banken) en ca. 160 in de dwarsbeuken (banken en herenbanken, evt. na herschikking)
- Voorzieningen tegen achterwand schip: toiletten (T), keuken (K) en garderobe (G)
- Ruimte voor ontmoeting achterin kerkzaal
- Ruimte voor exposities
- Flexibele capaciteit achterin het schip.
- Geen podium
- Berging in zuidelijke dwarsbeuk.
- Hoofdingang bij toren, tweede ingang bij koor. Ingang aan zuidzijde schip is optie.

Koorruimte - Opstandingskapel

- Koor een eigen functie en eigen naam geven: Opstandingskapel.
- Zelfstandig open te stellen apart van kerkgebouw.
- Geschikt voor tweede kerkdienst en voor kindernevendienst.
- Stilteruimte om kaarsjes te branden en om gedenkboardjes op te hangen
- Optie: Grafkelder openen.
- Nevenfunctie: kleinschalige samenkomsten,

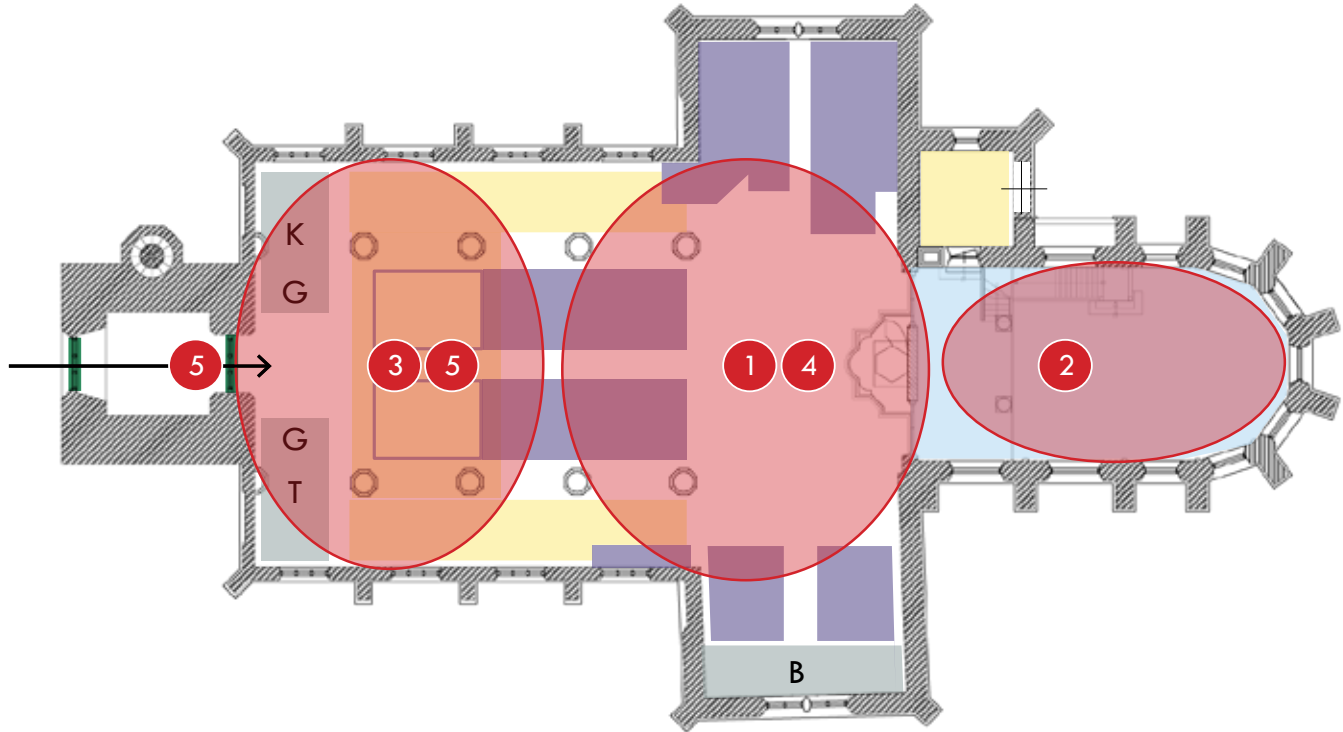
muzikale bijeenkomsten, lezingen.

Verdieping

- Kleine vergaderzaal of berging (ongeschikt als crèche).

Lichtkring

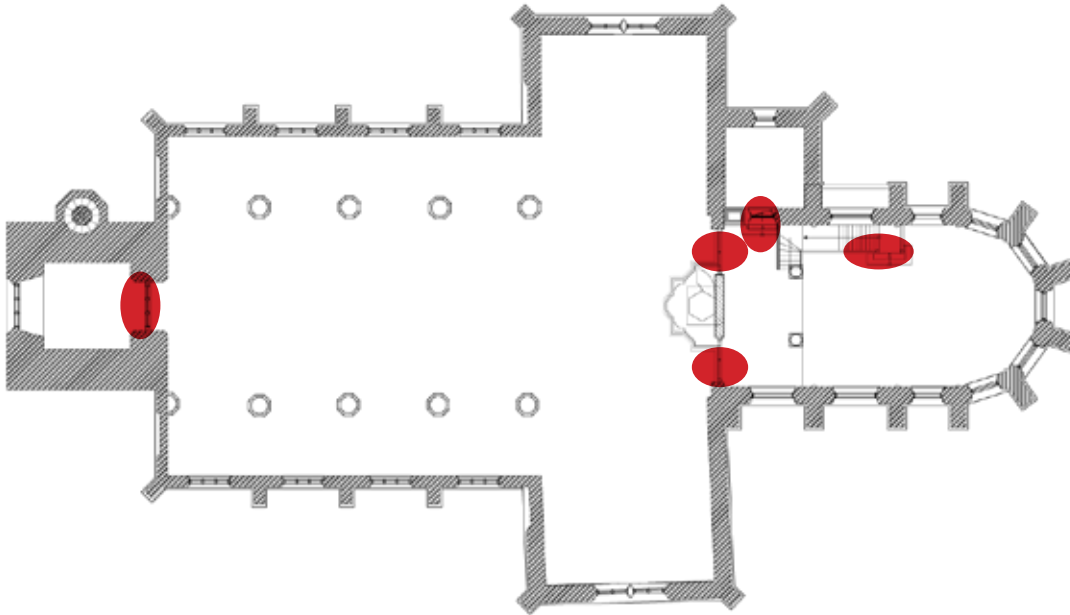
Rol Lichtkring: ondersteunend. Voor een aantal activiteiten is het gewenst dat er basisvoorzieningen in de kerk aanwezig zijn (pantry / kleine keuken, enkele toiletten, ruimte, vergaderruimte). Als er meer is gewenst, kan de Lichtkring worden gebruikt. Wel 'representativiteitsopknop' nodig.

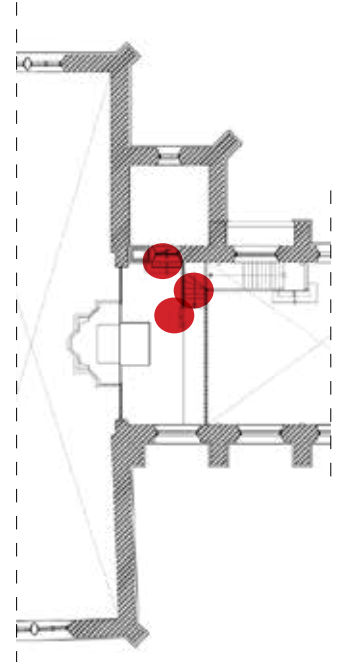
Doelstellingen

1. eredienst, samenkomst voor God;
2. plaats van gedenken, zondag en doordeweeks;
3. plaats van ontmoeting en verbinding;
4. plaats van eenheid (samen met andere kerken);
5. plaats van ontmoeting van kerk en dorp.

begane grond

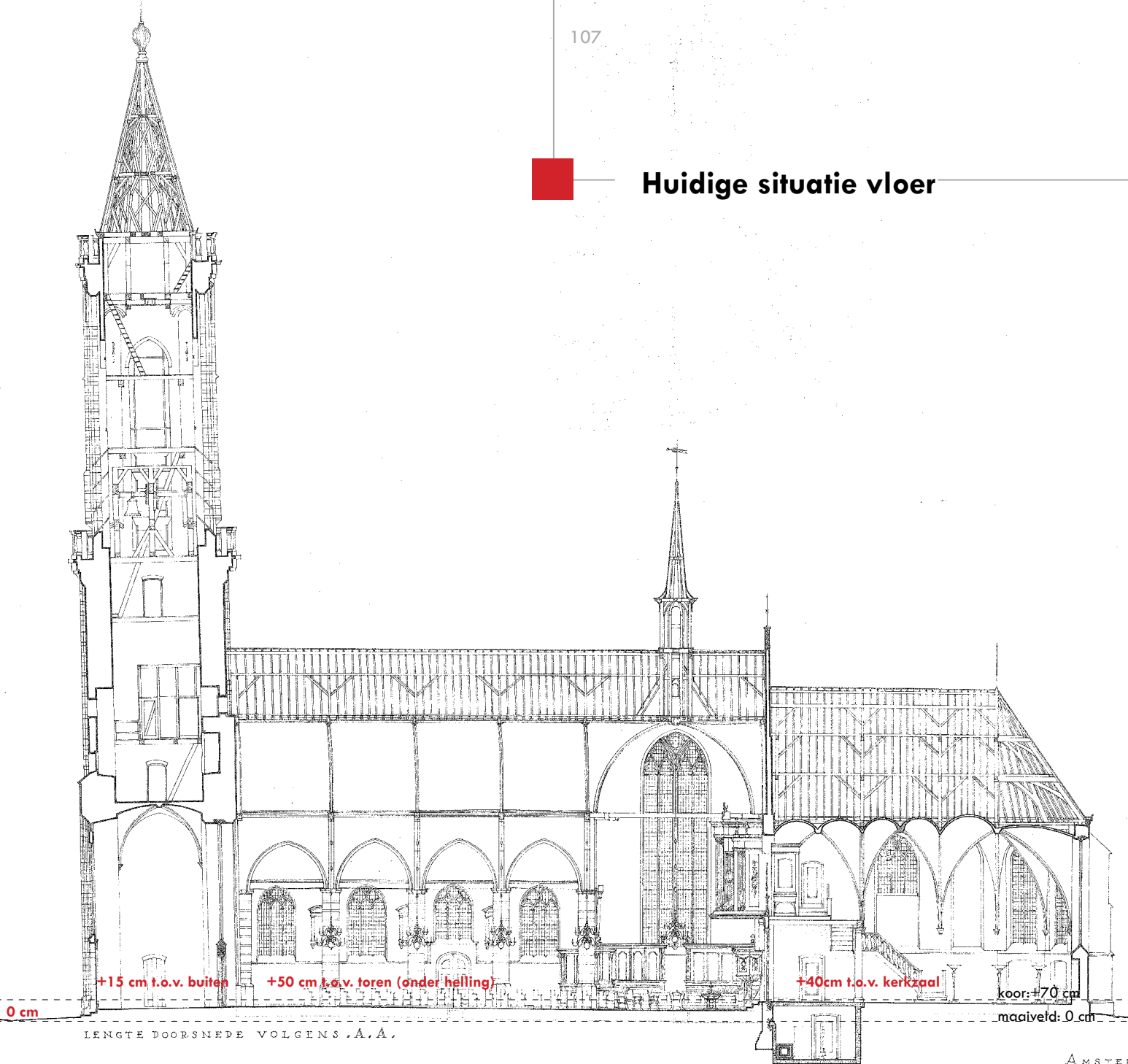

verdieping

Trappen

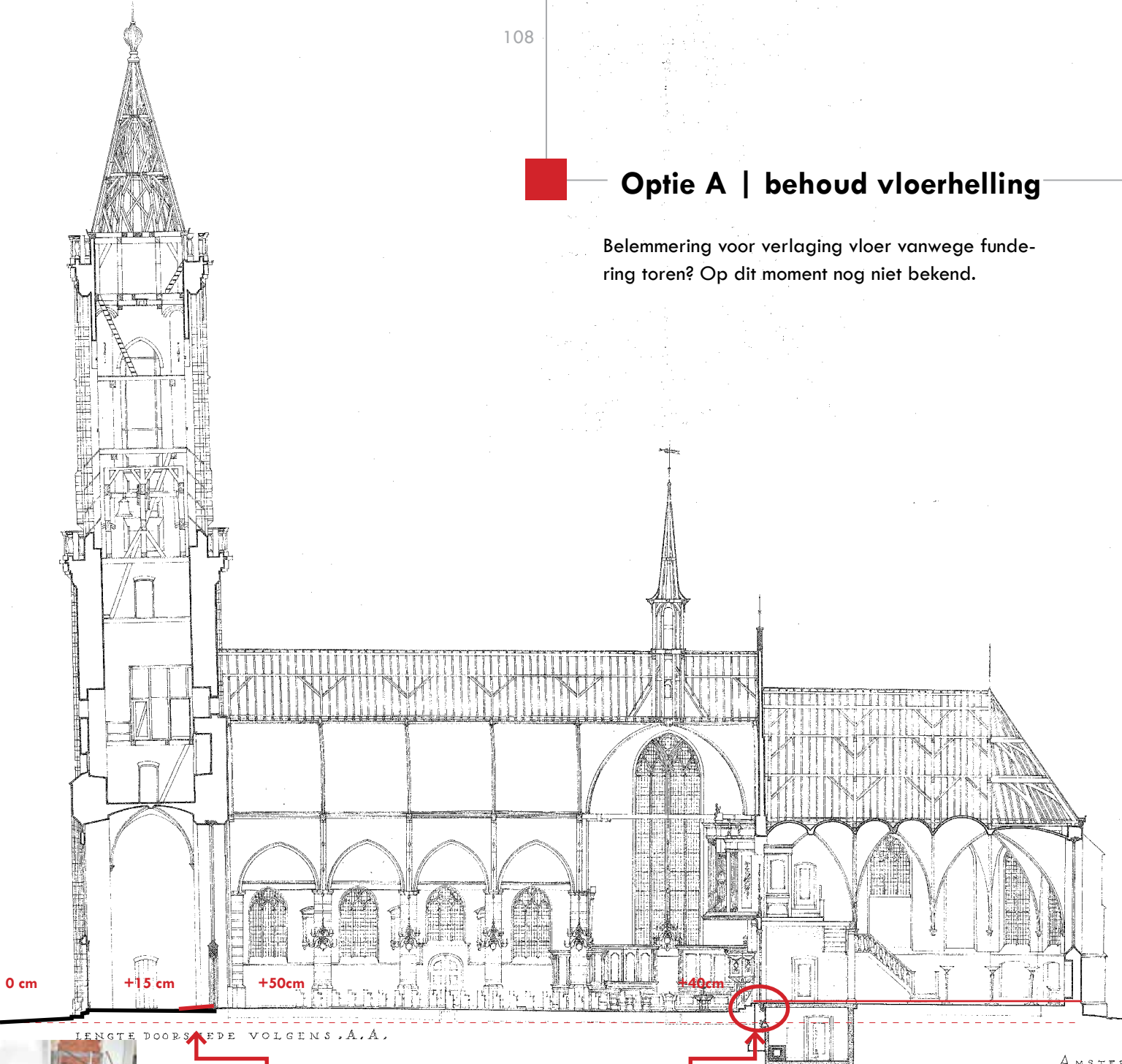
- het koor ligt ca. 40 cm hoger dan de kerkzaal.
- het torenportaal ligt ca. 52 cm lager dan de kerkzaal.
- op de verdieping bevinden zich meerdere traptreden

Huidige situatie vloer

Optie A | behoud vloerhelling

Belemmering voor verlaging vloer vanwege funde-
ring toren? Op dit moment nog niet bekend.

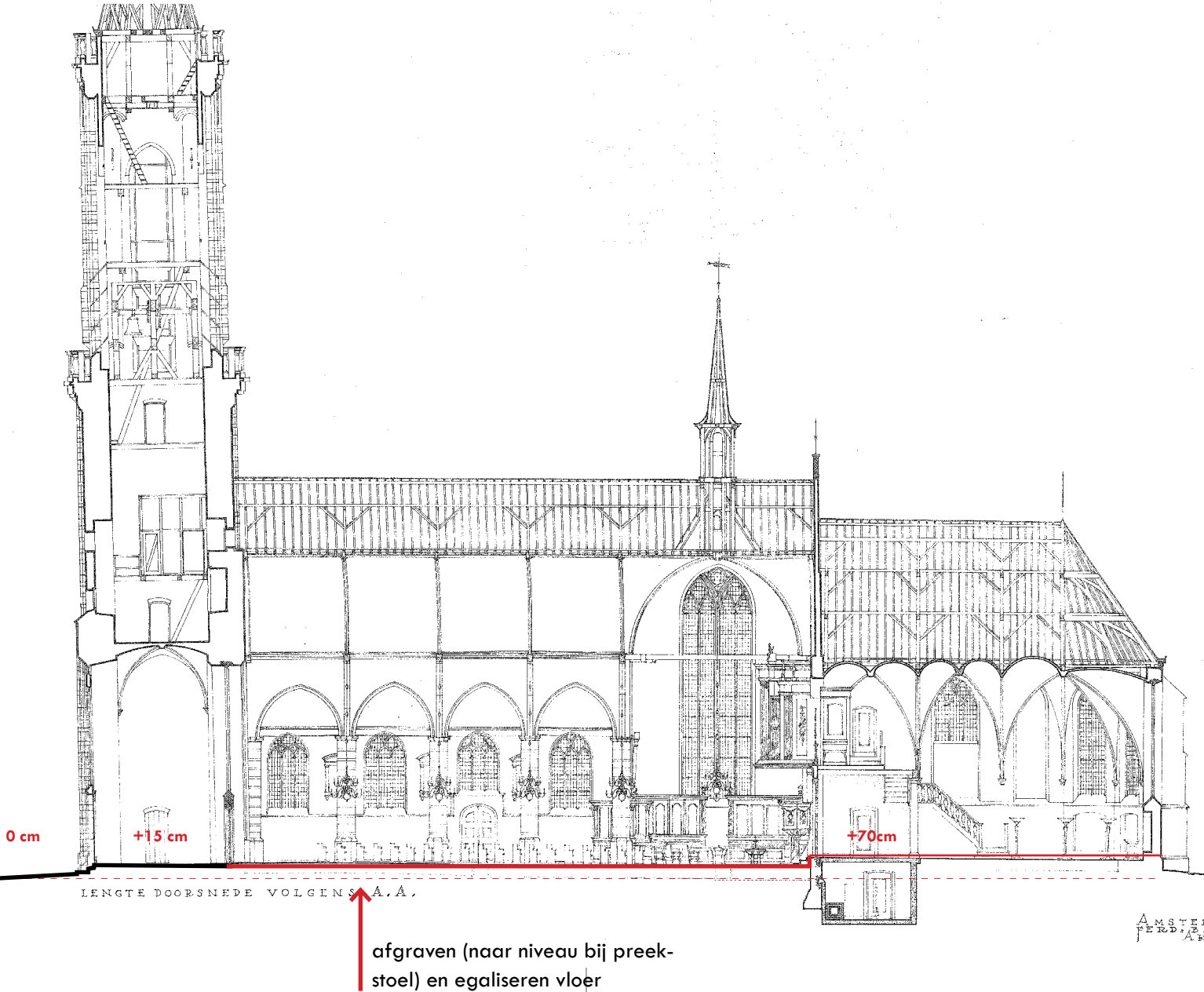

LENGTE DOORSLIPE VOLGENS .A.A.

ontworpen beweegbare hellingbaan
ter incidentele vervanging traptreden

zorgvuldig en integraal ontworpen vas-
te hellingbaan ter vervanging treden

Optie B | egaliseren vloer

Varianten verlagen kerkzaal

Hoogteverschillen?

Op dit moment belemmeren hoogteverschillen de toegankelijkheid van de kerk. Zo heeft de vloer van de kerkzaal een helling, waarbij het hoogste deel achterin de kerk is. Daarnaast ligt het koor hoger dan de rest van de kerk en de torenruimte juist lager. Voor de vloer zijn enkele varianten in beeld gebracht. Hierbij spelen de volgende factoren een rol.

Bij behoud van de bestaande vloerhelling zijn hellingbanen tussen toren en kerkzaal en tussen kerkzaal en koor wenselijk. Aan de torenzijde kan hiervoor een mooi oplossing worden gevonden in de zgn. hydro-plateulift (zie afbeelding op p. 108).

Het verhogen van de vloer van de kerkzaal ter hoogte van het koor is niet wenselijk. Hierdoor blijft het hoogteverschil tussen toren en kerkzaal. Bovendien zorgt dit voor een zeer klein hoogteverschil tussen koor en kerk. Dit is ruimtelijk en historisch gezien onlogisch.

Het verlagen van de vloer van de kerkzaal ter plaatse van de toren is denkbaar. Het hoogteverschil ter plaatse van het koor blijft: dit is een logische plaats. Het verlagen van de vloer

kerkzaal alleen mogelijk als de (nieuwe) fundering van de toren geen belemmering vormt (nader te onderzoeken).

Ingrepen in de vloer dienen altijd te worden onderzocht op combinatiemogelijkheden met ingrepen in de klimaatbeheersing.

Podium?

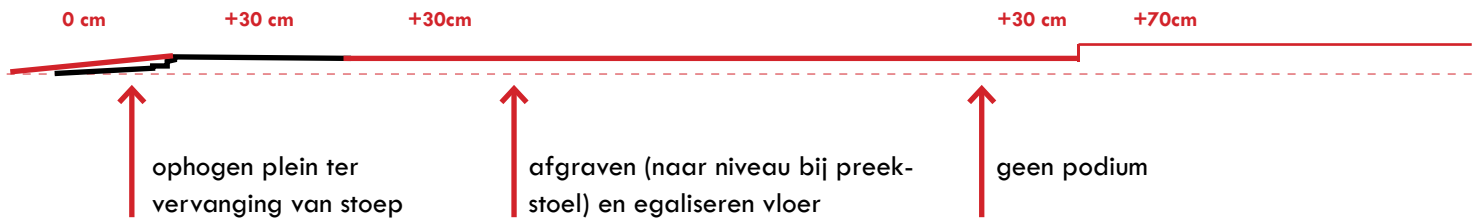
Een nieuw podium kan het hoogteverschil tussen kerkzaal en koor ook overbruggen. Nadeel is dat dit ten koste gaat van de ruimtelijkheid van het liturgisch centrum.

Er is voor in de kerk voldoende ruimte voor diverse opstellingen. Als er geen podium komt, blijven alle opties open. Onzes inziens is een podium vanwege de zichtbaarheid niet nodig, zeker als er sprake blijft van een hellende vloer. De zichtlijnen zijn kort en goed.

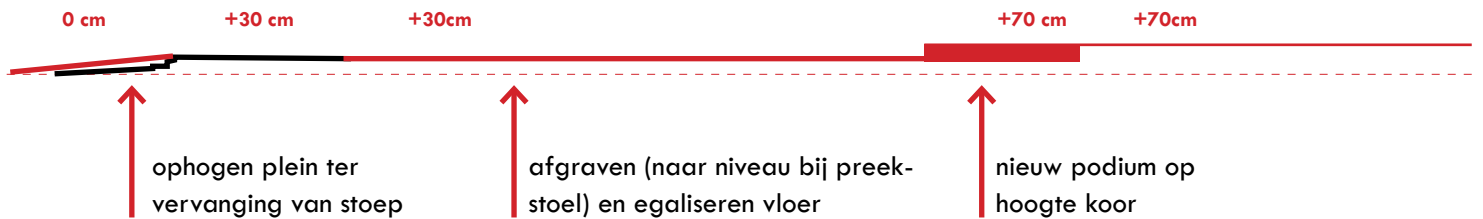
Voorstel:

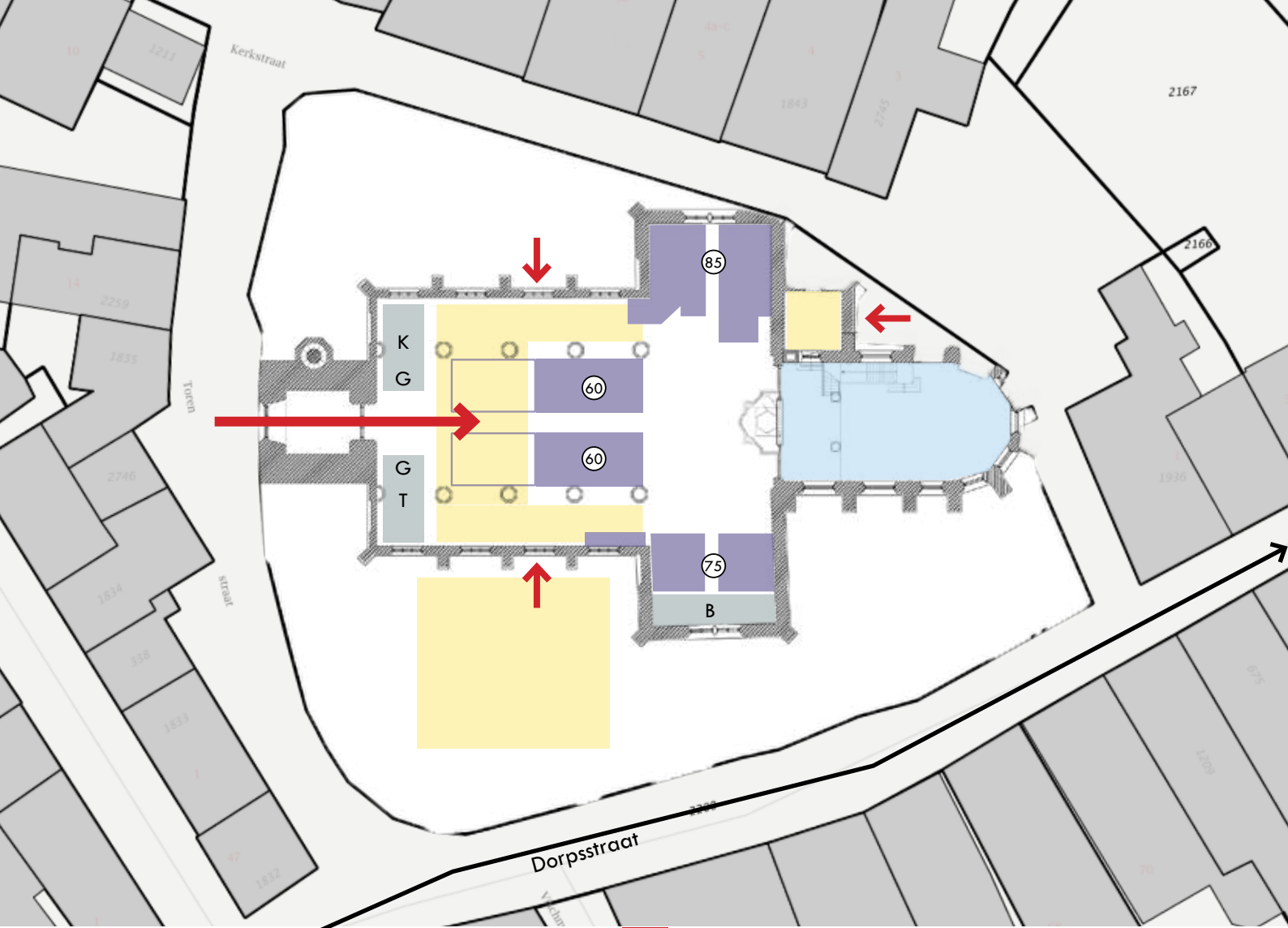
Egaliseer plein t.p.v. torenportaal.
 Installeer hydro-plateulift t.p.v. overgang toren- kerkzaal.
 Behoud helling vloer kerkzaal.
 Ontwerp vaste hellingbaan t.p.v. koor.

A geen podium

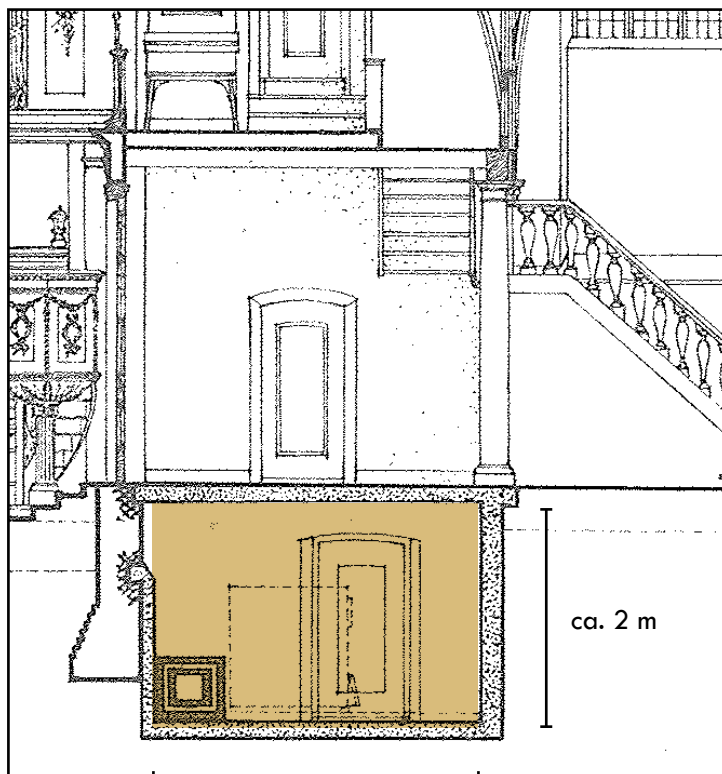
B met nieuw podium

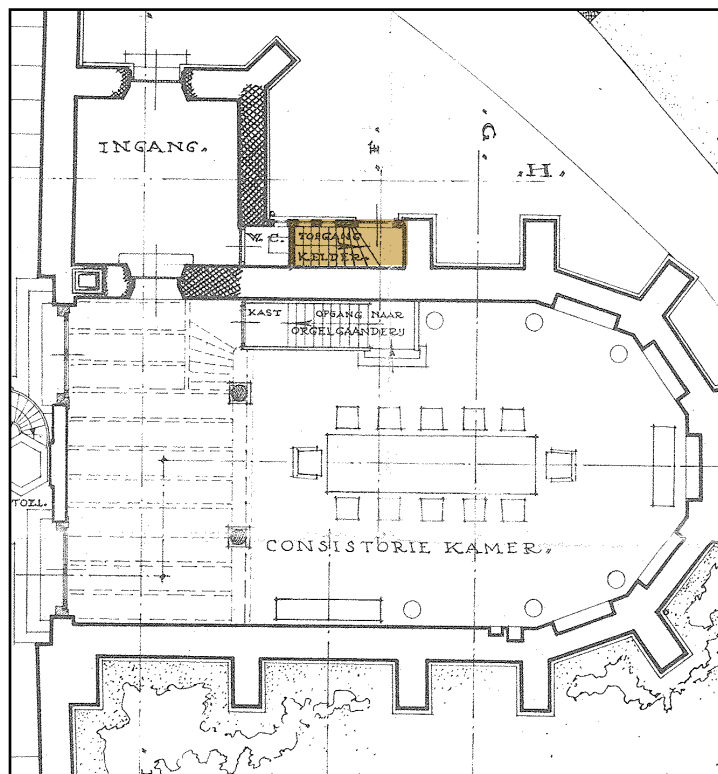

Entree's kerk

- Hoofdingang in de toren, in de lengte-as van de kerk
- Tweede entree in de zuidelijke zijbeuk. Betera verbinding met de stad mogelijk. Voorplein
- Aparte ingang voor de kapel/koor

ca. 3 m

Openstellen Grafkelder

In het koor van de kerk bevindt zich de Grafkelder van de familie van Aemstel. Het verdient aanbeveling te onderzoeken of de kelder opengesteld zou kunnen worden. De kelder is toegankelijk via een trap aan de noordzijde van het koor. De exacte positionering van e kelder is niet bekend. De

kelder wordt afgedekt met een grafsteen met de namen van drie familieleden die er zijn begraven: Heer Anthonis van Aemstel, Heer van Kronenburg en Loenen (1494), zijn vrouw Elizabethhe van Zuylen van Nijvelt (1527) en hun zoon Amelis (1538).

Glas-in-lood

Thematiek

Thema

Een (bijbels) thema dat past bij het gebouw (karakter) en de wens om het meer onderdeel te laten zijn van de samenleving ligt voor de hand.

Locatiekeuze

Er twee opties: in het koor of in de kerkzaal. Voor beide is een verschillend thema denkbaar.

Koor

Voorstel is om het koor de naam 'Opstandingskapel' te geven. Het ligt voor de hand dit tot leidend thema te maken voor de glas-in-lood vensters. Te denken valt aan de volgende bijbelverhalen:

- Opwekking van Lazarus. Johannes 11: 1-46.
- De Opstanding. Bijv. Johannes 20: 1-18

links: Gerrit van 't Net, Immanuëlkerk in Delft, storm op het meer

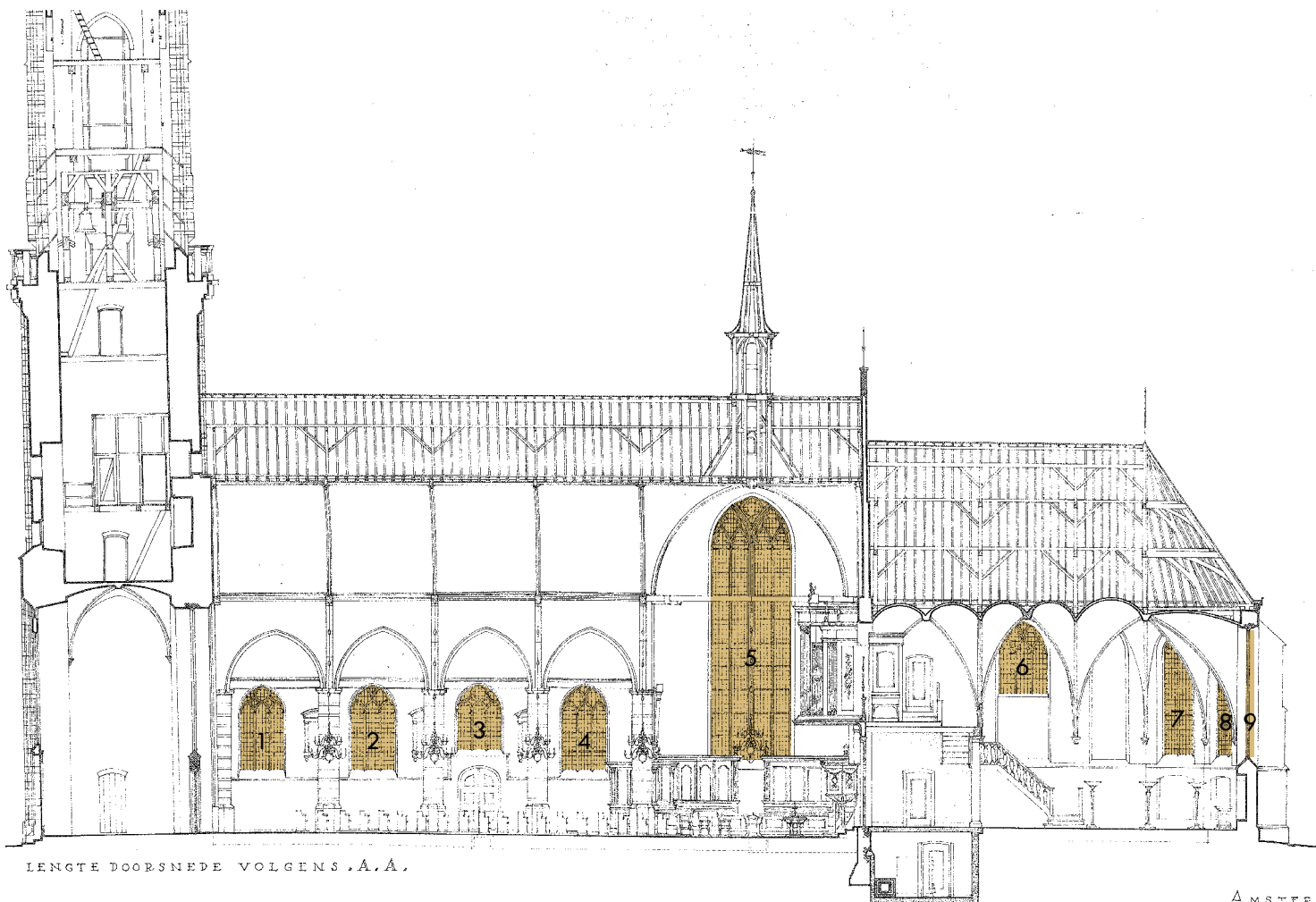
rechts: Jaap Vegter, Immanuëlkerk in Delft, bruiloft in Kana

- Thomas en de Opgestane Heer. Johannes 20: 24-31.
- Openbaringen: nieuwe toekomst, tranen afgewist, geen en rouw meer. Openbaring 2: 1-5.
- Jezus in hof Gethsemané . Mattheüs 26: 36-46.
- Dochtertje van Jairus. Markus 5:21-43.
- Opwekking jongeman te Naïn. Lukas 7: 11-1
- De hemelvaart. Lukas 24: 50-53.

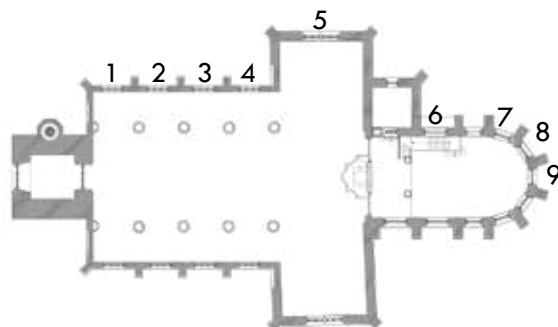
Kerkzaal

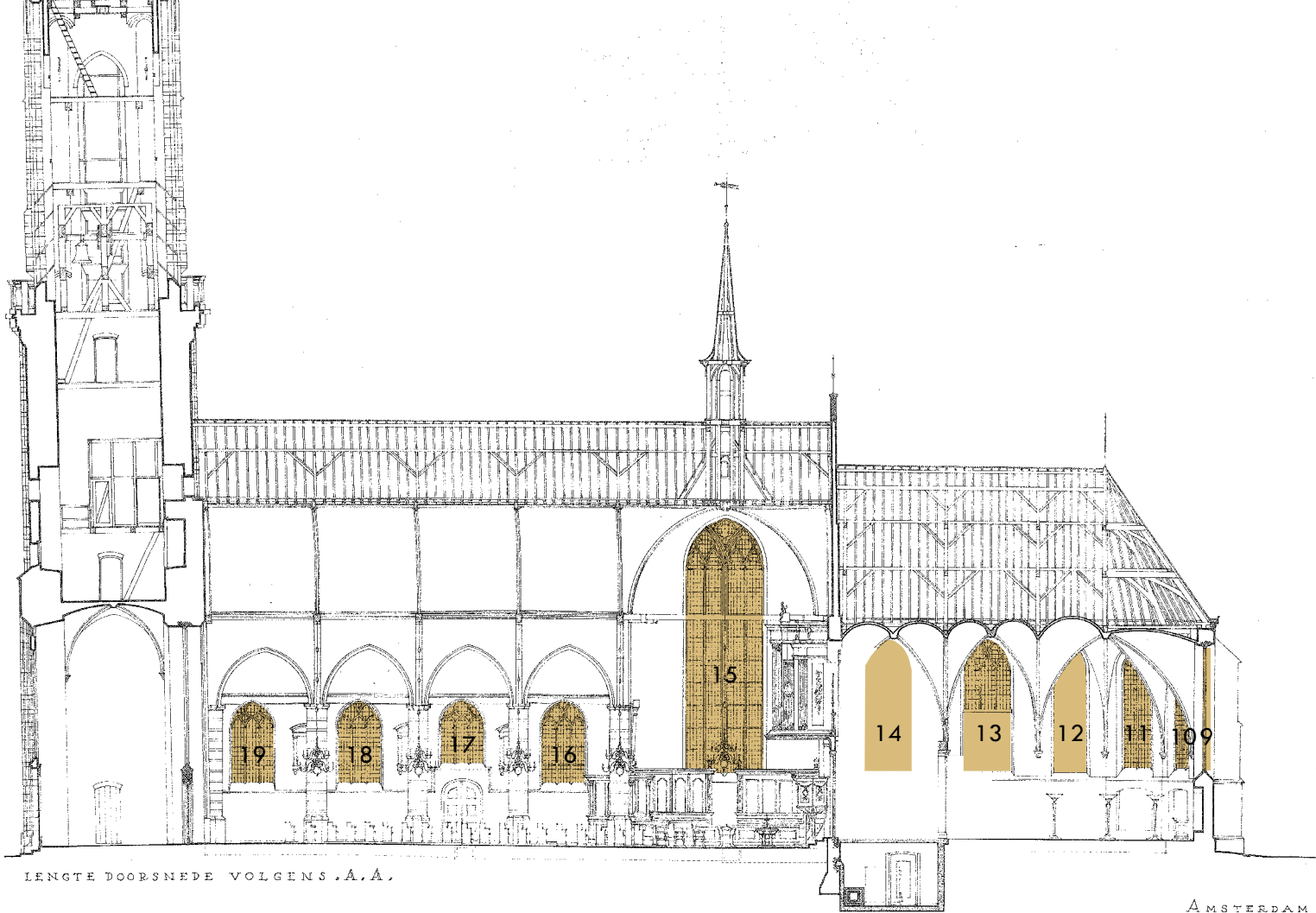
De thematiek van de Opstandingskapel kan worden uitgebreid naar het kerkgebouw door een relatie te leggen met de thema's van de sacramenten, de doop en het avondmaal. Te denken valt aan de volgende bijbelverhalen:

- De doop van Jezus. Mattheüs 3: 13-17.
- De bruiloft in Kana. Johannes 2: 1-12
- De wonderbare spijziging. Mattheüs 14:13-21.

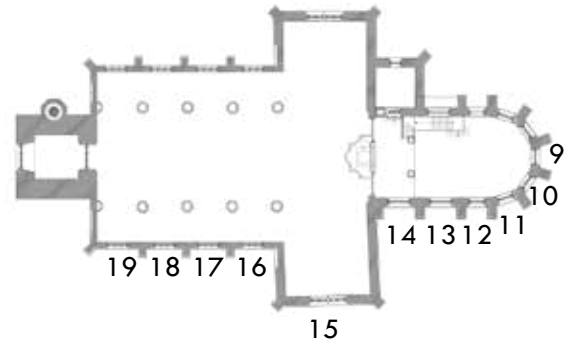

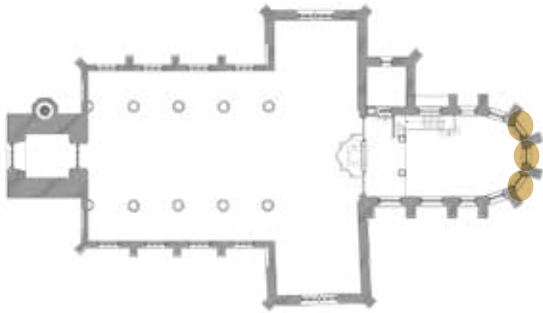
Vensters noordzijde

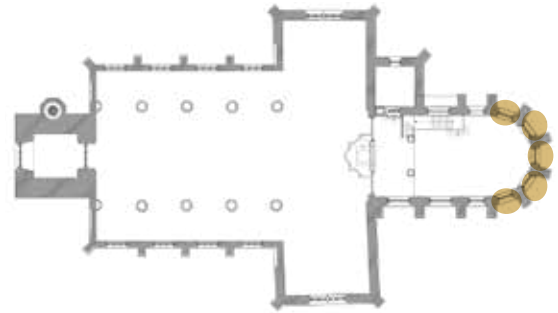

Vensters zuidzijde

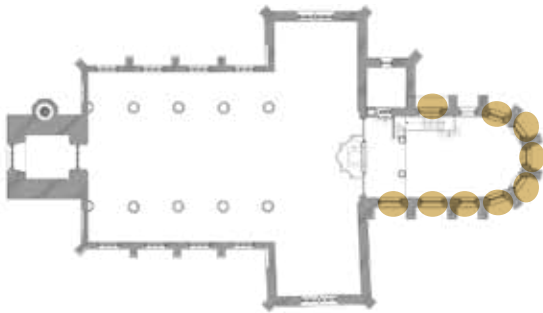

KOOR: 3 vensters

KOOR: 5 vensters

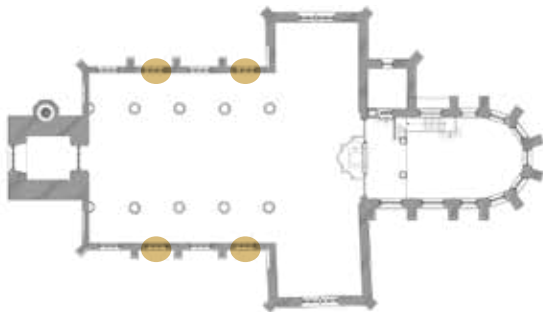
Positionering glas-in-lood

KOOR: 9 vensters

KERKZAAL: 2 vensters

KERKZAAL: 4 vensters

Afweging

Koor

3 vensters

+ mooie symmetrie

+ logische positonering in de lengte-as

+ symboliek drie-eenheid of verleden, heden, toekomst mogelijk

+ behapbare hoeveelheid

5 vensters

+ mooie symmetrie

+ logische positonering in de lengte-as

+ behapbare hoeveelheid

9 vensters

+ hele koor gevuld

- vrij kostbaar om hele koor te voorzien

Kerkzaal

2 vensters

+ rondom ontmoetingsruimte (brug naar samenleving)

+ beperkt aantal vensters

4 vensters

+ mooi symmetrisch rondom zij-ingangen

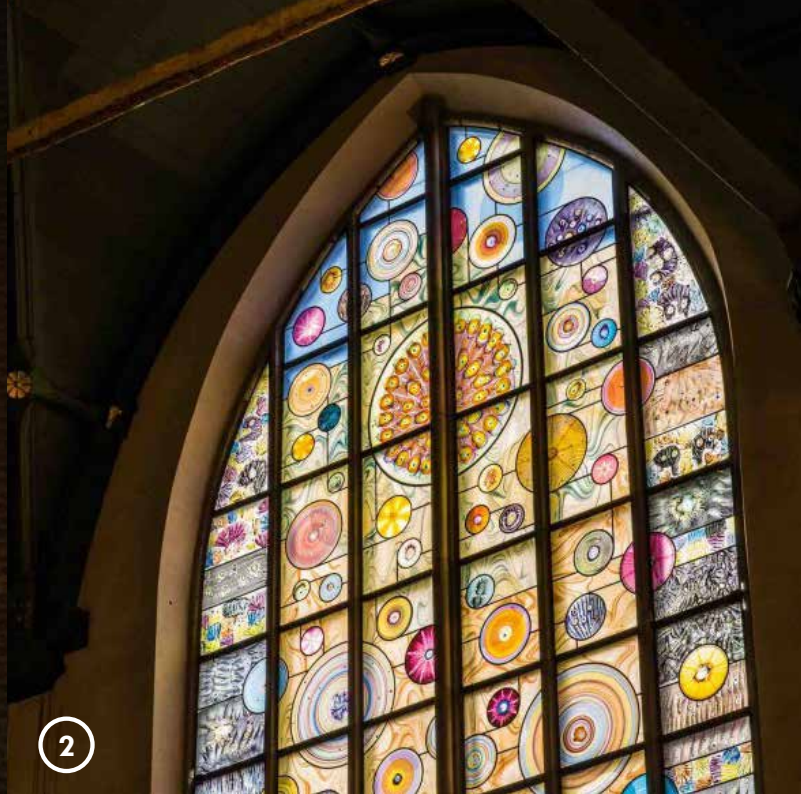
achterste vensters niet mogelijk i.v.m. voorzieningen

Conclusie:

De keuze voor plaatsing in koor en kerkzaal zal moeten worden gemaakt. Als voor het koor gekozen wordt dan is een aantal van 3 of 5 een logische keuze. In de kerkzaal zijn de vensters in de zijbeuken het meest geschikt. De grote vensters in de dwarsbeuken zullen de lichtinval in de kerk teveel negatief beïnvloeden.

1

2

3

4

Referenties Glas-in-lood

Ter referentie zijn voorbeelden verzameld van recent gemaakte glas-in-lood vensters. Deze vensters zijn afkomstig uit kerken in Nederland, maar ook in andere steden in Europa.

De stijlen van de glaskunstenaars lopen uiteen: van abstract naar meer figuratief en realistisch.

Referenties:

1. Annemiek Punt, Nieuwe Kerk in Delft, het dochtertje van Jaïrus, 2006
2. Marc Mulders, St. Jan in Gouda, Erasmusvenster, 2016
3. Michel Overbeeke, Barbarakerk in Vreeswijk, St. Barbara, 2011
4. Dom in Essen
5. Jean Michel Alberola, Kathedraal Nevers FR, Apocalyps-ramen, 2014
6. Tom Denny, Gloucester Cathedral EN, Thomas en de verrezen Christus, 2014
7. Susanne Ludwig, Grote Kerk in Venray, Wederopbouwvenster, 2014
8. Graham Jones, St. Martin in Cochem DU, Jakobs droom, 2009
9. Michel van Overbeeke, St. Bavo in Haarlem, Vrede en Verdraagzaamheid, 2010
10. Teun Hocks, Grote Kerk in Dordrecht, Gilderamen, 2006

5

6

8

7

7

9

10

Exploitatie

Exploitatie

In naastgelegen tabel is een denkbare prognose opgesteld voor de exploitatie van de Grote Kerk in de toekomst. Deze berust op een aantal aannames (niet uitputtend):

- geen rente vanwege investeringen (> geld uit vermogen of via derden);
- gebaseerd op jaarrekeningen en verschaft informatie opdrachtgever;
- prognose is inschatting o.b.v. kennis en ervaring, maar ook o.b.v. marktconsultatie.

Voor de basis is gebruik gemaakt van de cijfers uit 2014 tot en met 2017.

Conclusies exploitatie:

1. In de huidige situatie is er nauwelijks sprake van gebouwgebonden baten. Het oprichten van een Stichting Vrienden van de Grote Kerk kan, samen met het opzetten van een organisatie die meer is gericht op verhuur en gebruik door derden, leiden tot een forse toename van de baten. Voorwaarde is dat de organisatie op orde is en het gebouw up to date.
2. De lasten zullen naar verwachting iets toenemen, maar niet evenredig met de baten. Het opzetten van een goede organisatie vraagt een centrale aansturing. Dit kost geld. In de prognose is hiervoor een zeer bescheiden bedrag opgenomen.
3. De onderhoudslasten zijn op dit moment niet inzichtelijk en er wordt niet gereserveerd. Het is sterk aan te bevelen om dat wel te doen: door het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan wordt inzichtelijk welke onderhoudslasten wanneer te verwachten zijn. Reservering voor groot onderhoud zal de exploitatie naar een negatief saldo leiden.

Grote Kerk Loenen aan de Vecht			
versie januari 2018			
De huidige situatie (2017) is gebaseerd op de begroting 2017.			
Deze is representatief voor het verloop van de baten en lasten voor de jaren 2014, 2015 en 2016			
	2017	prognose (ovw)	opmerkingen
Baten Grote Kerk			
verhuur kerkgebouw	€ 2.000	€ 20.000	netto
buffet		€ 5.000	ook koffie
doorbelasting energie huurders		€ 3.000	
offerkist		€ 500	in kapel
St. Vrienden van de Grote Kerk		€ 10.000	100 x E 100
subsidie onderhoud	€ 3.850	€ 3.850	
rondleiding, toren, verkoop		€ 1.000	netto
Subtotaal baten Grote Kerk :	€ 5.850	€ 43.350	
Lasten Grote Kerk			
onderhoudsfonds		€ 0	
groot onderhoud, subsidiabel	€ 7.700	€ 7.700	
onderhoud werkelijk	€ 3.300	€ 3.300	
onderhoud orgel fonds	€ 1.000	€ 1.000	
afschrijvingen			
energie en water	€ 6.500	€ 9.000	
belastingen en verzekeringen	€ 8.750	€ 9.000	
divers			
administratie en beheer		€ 1.000	
personeel vrijwillig	€ 500	€ 2.000	
personeel dienstverband		€ 5.000	
PR		€ 1.000	
Subtotaal lasten Grote Kerk :	€ 27.750	€ 39.000	
Saldo baten - lasten Grote Kerk :	-€ 21.900	€ 4.350	
Opmerkingen:			
Verhuuropbrengsten De Lichtkring: ca. E 500.			
Exclusief derving rente of betaling rente vanwege investeringen.			
Het is aan te bevelen om te reserveren voor onderhoud o.b.v. op te stellen meerjarenonderhoudsplanung.			

Conclusies en aanbevelingen

Concluderend

Het gebouw

1. Het kerkgebouw kent een lange historie en traditie als kerk. Deze lijn kan worden doorgezet en versterkt in de toekomst.
2. Het gebouw heeft een bijzonder fraai interieur dat enigszins verstopt zit achter een gesloten en sombere buitenzijde.
3. Het verrommelde interieur kan met eenvoudige ingrepen worden teruggebracht tot haar oorspronkelijke schoonheid. Wel zijn ingrepen in de klimaatbeheersing nodig om allerlei ingrepen op dit vlak weer te verwijderen.

Kerkelijk gebruik

4. Voor de kerkelijke wensen is het gebouw beter geschikt te maken. Het is binnen de ruimtelijke en monumentale kaders niet goed mogelijk om alle gewenste kerkelijke functies onder te brengen in de kerk. Gebouw De Lichtkring is van aanvullend belang.
5. Vooral nog is er geen duidelijkheid over de wensen op het gebied van het 'staan als kerk midden in de samenleving': het thema 'geden-

ken' biedt echter duidelijke aanknopingspunten om nieuwe stappen te zetten.

6. Ook liggen er mogelijkheden om 'de schat van het gebouw' te bewaren en ook meer onderdeel te maken van de samenleving.
7. Het koor is relatief eenvoudig te gebruiken en in te richten als stiltekapel. Deze is afzonderlijk toegankelijk te maken.

Aanpassingen

8. Het gebouw is aanpasbaar, mede vanwege de aanwezige overmaat en het feit dat het interieur niet helemaal oorspronkelijk meer is.
9. Bij de aanpassingen staat voorop dat de hoofdstructuur met centrale middenas en de cultuurhistorische waarde van het 'gesamtkunstwerk' gehandhaafd blijft.
10. Er is ruimte om een meer dynamische en ruimtelijker opstelling te maken van de banken en de rouwborden een andere plaats te geven.

B. EISENBERG & S.

ALTON.

11. Het meer transparant maken van de wand tussen koor en kerk (en eventueel wijzigen van de 'achterwand') zal de visuele relatie tussen koor en kerk enorm vergroten.

12. Het toevoegen van twee glazen deuren ter plaatse van de toren maakt het mogelijk dat het interieur van het kerkgebouw ook zichtbaar is op het moment dat het gebouw gesloten is.

Nieuw gebruik

13. Het gebruik door derden is niet vanzelfsprekend. De omgeving is hier nauwelijks op voorbereid en heeft vooral een beeld van de onmogelijkheden.

14. Het toevoegen van het glas in lood kan een momentum creëren om het gebouw te 'openen'.

15. Vooral op het gebied van cultuurtoerisme liggen kansen, ook in relatie tot 'het religieuze verhaal'.

16. Er is ruimte te maken voor exposities, ontvangst, foyer en koffiedrinken en voorzieningen, zonder dat dat ten koste gaat van de monumentale opzet.

Organisatie

17. Om een nieuwe rol te vervullen in de samenleving is het nodig dat er een duidelijk standpunt komt over het gebruik van de kerk.

18. De organisatie dient op buiten gericht te zijn en professioneel van karakter (d.i. niet per se betaald).

20. Voor de openstelling zijn betrokken vrijwilligers van binnen en buiten de kerk nodig.

21. De nieuwe organisatie dient een duidelijk aanspreekpunt te hebben, gericht op contacten leggen en 'buiten'.

22. Er is naar verwachting veel geduld nodig om het bestaande beeld 'ten goede te keren' en mensen naar het gebouw te trekken.

Financieel

23. Het aanpassen van het gebouw vraagt de nodige middelen. Hiervoor is een separate raming beschikbaar.

24. Het zal niet eenvoudig zijn om exploitatief positief uit te komen. Wel zijn er verbeteringen ten opzichte van de huidige situatie mogelijk.

Overig

25. Een duidelijke beleids- en cultuurverandering is voorwaarde om de gewenste doelstelling te behalen.

26. Er is veel geduld (en dus tijd) nodig om draagvlak te creëren bij interne en externe betrokkenen.

Aanbevelingen

1. Stel als kerkenraad - samen met de gemeente - op basis van voorliggend onderzoek vast welke denkrichting gewenst is en draag dat ook uit.
2. Stel een plan van aanpak op om alle wenselijke en denkbare ingrepen in gebouw en organisatie nader te toetsen op haalbaarheid en wenselijkheid en ook in de tijd te plaatsen.
3. Stel een duidelijk aanspreekpunt aan voor de 'tussentijd'. Het is belangrijk om vanaf nu gericht te zijn op de toekomst en 'buiten'.
4. Ga in ieder geval aan de slag met het gebrandschilderd glas: stel een commissie in die keuzes voorbereid over het thema, de positie, een kunstenaar kiest e.d.
5. Stel een meerjarenonderhoudsplan op.
6. Als je iets doet, doe het dan goed en passend binnen het grotere geheel.

Bronvermelding

Catharijne Convent, Inventarisatie Grote Kerk of Ludgeruskerk Loenen aan de Vecht, 2018

Grote of Hervormde Kerk Loenen aan de Vecht. Bezoekersinformatie, Loenen aan de Vecht, 2015

Het Nieuwe Instituut, Archiefbeschrijving F.B. Jantzen, Rotterdam, 2000

Jantzen, F.B., De Ned. Hervormde Kerk te Loenen aan de Vecht, Jaarboekje van het Oudheidkundig Genootschap Niftarlake, Utrecht, 1949, p. 1 - 6

Verhage, G., Eigendomsrecht van de Grote Kerk in Loenen, Vechtkroniek, 2002

Verburgt, J.W., Het interieur van de Ned. Hervormde Kerk te Loenen aan de Vecht, 's-Gravenhage, 1945

Opdrachtgever:

Protestantse Kerk

Hervormde Gemeente Loenen aan de Vecht
Dorpsstraat 49 | 3632 AR | Loenen aan de Vecht
T 0294 761103 | E info@hgloenen.nl

KAAderv kerkadvies

Rotterdam | Kampen | T 06 24491848
E info@kaader.nl | I www.kaader.nl

